

Reggeli Ujság

16. évfolyam 189. szám

Szerkeszti
Andree Dezső

Noviszád, 1935 augusztus 22. csütörtök

Anglia huzza az időt az abesszin ügyben

Ha az angol terv sikerül, a hadműveletek kilenc hónappal elhalasztódnak

Londonból jelentik: Eden népszövetségi miniszter és Sir Samuel Hoare külügyminiszter kedden délután hosszas megbeszélésen foglalkoztak a párisi háromhatalmi értekezlet elnapolásával. A tanácskozás után

Eden és Hoare előkészítették azt a jelentést, amelyet csütörtökön a Baldwin miniszterelnök elnöklése alatt összehívuló minisztertanács elé terjesztettek.

A minisztertanács feladata lesz azokat a lehetőségeket megtárgyalni, amelyek az olasz-abesszin viszály barátságos megoldásához vezethetnek. Ezenkívül tárgyalják még Anglia népszövetségi magatartását is.

Az Evening Standard szerint a csütörtöki minisztertanács napirendjén négy pont szerepel és

foglalkozni fognak olyan tervezettel is, amelynek időnyerés a célja. Javasolni akarják a Népszövetségnek az egész viszály beható tanulmányozását. Erre módot nyújtanak a népszövetségi szabályzatok, amelyek kötelezik a feleket, hogy a Tanács jelentése után 3 hónap leforgása előtt semmi körülmények között ne nyuljanak fegyverhez. A Tanácsnak a megbeszélésekre 6 hónap áll rendelkezésére, úgyhogy ilymódon 9 hónapot nyernének.

Ez a terv a lap véleménye szerint bőséges alkalmat nyújtana a békés rendezésre irányuló fáradozások folytatására.

Egész Olaszország Mussolini mellett áll

A Morning Post római tudósítója hosszabb jelentésben számol be az olasz közvélemény hangulatáról és állásfoglalásáról. A levelező megállapítja, hogy

az olasz nép a fasizmus első diadalmas napjai óta sohasem állott ilyen egységesen Mussolini kormánya mellett.

A tudósító szerint Olaszország ma gazdaságilag szegény ugyan, de emberanyagban gazdag, feltörekvő ország. A lap azt ajánlja, hogy Anglia jobban tenné, ha mint megértő birodalom szembenézne a fejleményekkel és rem vállalná magára a Népszövetség védelmezőjének szerepét. A Daily Mail is határozottan olaszbarát politikát sürget.

Római jelentés szerint Aloisi báró kedde este megérkezett Rómába. Az olasz népszövetségi főmegbízott kijelentette az újságírók előtt, hogy

Olaszország megjelenik a szeptember 4-i népszövetségi tanácsülésen,

nacsak nem követnek el közben diplomáciai tévedéseket.

A Times tőzsdei tudósítója megállapítja, hogy

a párisi tárgyalások kudarca és az abesszin kérdés tekintetében uralkodó bizonytalanság kezdi éreztetni hatását a londoni tőzsdén.

Az értékpapírúlet, amíg ez a bizonytalan helyzet tart, szűkebb keretek között fog mozogni.

A békéltetőbizottság ülése

Párisból jelentik: Az olasz-abesszin ügyben kiküldött hivatalos békéltető bizottság kedden délután összeült. Először az etiop kormány megbízottja terjesztette elő érvelését, utána Lessona tanár, olasz jogi tanácsadó indítványozta bizonyos tanúk kihallgatását az ual-uali ügyre vonatkozóan. A bizottság hír szerint helyt adott ennek az indítványnak és elhatározta, hogy

legközelebb Bernben folytatják a tanácskozásokat, ahol megtörténnék a tanúk kihallgatások.

Római jelentés szerint az olasz hivatalos 'ap szerdai száma rendeletet közöl az olasz légi haderő létszámának felemeléséről. A rendelet értelmében

a légi haderő tábornokainak számát tizenháromról 33-ra emelik

s ugyanilyen arányban növelik a többi tisztsztek számát is. A légi haderő tisztjeinek száma ezzel 3000 főre, az altisztsztek száma pedig 7000 főre emelkedett.

A légi haderő legénységének száma 11.00 fővel növekedett és jóval felül van a harmincezen.

Szerdán Nápoiyból 2000 feketeingest hajóztak be Keletafrikába. Egy másik hajón katonai repülőgépeket indítottak utnak.

Addis-abebai jelentés szerint az abesszin hadseregbe olyan nagyszámu jelentkezős történt, hogy a kormány kénytelen volt új irodát nyitni a tömeges jelentkezések elintézésére.

Mint Rómából jelentik, Ciano gróf propagandaminiszter, sógoraival: Mussolini két fiával együtt szombaton kel utra Keletafrikába a Saturnia gőzösön.

Angliának békéltető magatartást kell tanusítani

Párisból jelentik: A francia lapok mindegyikének a csütörtöki angol minisztertanács felé fordul. A Matin szerint

a fegyverkiviteli tilalom felfüggesztését Olaszország barátságatlan cselekedetének fogja tekinteni, a mai helyzetben pedig mindenben engedékeny magatartást kell tanusítani.

A lap londoni levelezője szerint Hoare külügyminiszter a sandringhami királyi kastélyban történt kihallgatása alkalmából nyomatékosan kifejezést adott annak a nézetének, hogy

Angliának a lehető legerélyesebb lépéseket kell tennie a megegyezés érdekében

és nem szabad elmulasztania egyetlen alkalmat sem, amely lehetővé teszi a tárgyalások folytatását.

Egyébként a francia külügyminisztériumban nem titkolják, hogy

a harmas értekezlet balsikere után e pillanatban nincs kellő alap és kiindulópont diplomáciai eszmecserék számára.

Dönteni már csak Genfben lehet. Laval mindenestre tovább folytatja békéltető erőfeszítéseit és Eden elutazásakor kérte az angol minisztert, hogy

Anglia a megtorló intézkedések túlságos hangoztatásával ne tegye már eleve lehetetlenné Olaszországnak Genfben való megjelenését.

Nem szabad az olaszokban azt a benyomást kelteni, hogy Genfben ítélőszék elé akarják allítani őket.

Amerika semleges marad

Washingtonból jelentik: A szenátus külügyi bizottsága jóváhagyta azt a határozatot, amely az Egyesült Államok semlegességére vonatkozik. A javaslatot most benyújtják a képviselőházban és a szenátusban. A javaslat lényege a következő:

Mihelyt a köztársasági elnök ünneplésen kimondotta, hogy két vagy több állam egymással hadiállapotban van, szigorú tilalmat rendelnek el a hadianyag- és fegyverkivitelre.

A tilalom ellen vétőket 10.000 dollár pénzbüntetéssel vagy 5 évig terjedhető fegyházzal sújtják. Ezenkívül szigorúan megtiltják az amerikai gőzösöknek, hogy fegyvert és hadianyagot szállítsanak valamilyen külföldi kikötőbe. Az elnöknek jogában áll az amerikai kikötőkben is életbeléptetni bizonyos korlátozásokat.

Rekviem

A szíváci katolikus templomban rekviem van ma Szenteleky Kornél emlékére. Requiescat in pace — nyugodjék békében az eszmei szépség szerelmese, a szellemi alkotás rajongója, a jugoszláviai magyar kisebbség irodalmi erőinek fanatikus megszerzője, aki egy gazdag életpálya fáradhatatlan munkájával szolgált rá a végtelenség ö-lén ringó boldog pihenés áldására.

Hajladoznak az emlékezés ágai a megilletődés áramlásában és suhogásukban meglibben a jugoszláviai magyar irodalom hőskorának lélekemelő hangulata. Két éve, hogy kikisértük Szenteleky Kornélt utolsó útjára. A könnyek felszáradtak, a veszteségérzet sajtója elült. A természet bőlesen gondoskodik róla, hogy az idő gyengéd ujjai észrevétlenül elsimítsák azokat a ráncokat, amelyeket a mulandóság törvényének beteljesedése alkalmával és a fájdalom a háttamaradottak lelkebe. Nincs csapás, amit ki ne lehetne heverni és nincs a világegyetem értékkészletébe visszalényegülő nagyság, amely betölthetetlen irt hagyna maga után az élet innesső partján. Szenteleky Kornél lelke a földi küzdelmek kötöttségéből felszabadultan szárnyal az örökkévalóságban és mi a nehézkedés vonzóköréből áhítattal tekintünk fel rá. Nem éget már a bizonyosság, hogy nélkülözünk kell őt, hiszen két év elég a megnyugvás balsamhatásának kiteljesedéséhez. A rekviem ünnepegyességében minden esetlegességtől megtisztulva, szinte az irodalomtörténeti ítélet véglegesítésének szentesítésével felruházva bontakozik elénk a nagy író, a szélestudású és finomizlésű esztéta, a gondosan válogató szerkesztő és a tehetetlenséggel megalkudni nem tudó, de a tehetséget szertelen segeiben is felismerő irodalmi pedagógus nemcsak alakja.

A világtörténelmi átrendeződésből eredő új szükségletek természetszerűen kiterjedtek az ország magyar kisebbségének lelki életére is. Az így jelentkező specifikus követelmények az első időkben a napilapok hasábjain törtek maguknak utat és az írók felvonulásában csakhamar kiterelvényesedett a célzalt stílus, imponáló felkészültségű Szenteleky Kornél vezéregyénisége. Az itteni levegő, talaj, társadalmi, gazdasági, szociális és politikai adottságok által meghatározott irodalmi anyag kiaknázásához bizonyos tervszerűsége van szükség, irányelvekre, amelyek a szertefutó energiákat egy nagy egységbe foglalják és valamennyire magát a munkafelosztást is szabályozzák, központi tekintélyre, amelynek égése alatt az elszigetelten kísérletező s így a kölcsönhatás lehetőségéből kirekesztett tényezők egyúvé vonzódnak és közös irányítás alá kerülhetnek. Ettől a tudattól átszellemülve állott Szenteleky Kornél a jugoszláviai magyar irodalom élére és vállalta azt az apostoli izzású tevékenységet, amely Sztáriszvácot, dr. Sztankovich Kornél községi orvos székhelyét a jugoszláv Széphalomává vatta. Nappal betegeket gyógyított, éjjel olvasott, regényeket, verseket, irodalmi recenziókat írt, folyóiratot szerkesztett, kéziratokat javított és messze ágazó levelezést folytatott, amellyel, mint annakidején Kazinczy, a különböző vidékeken élő írók számára kiváló, buzdító, hajlamokat előhívó, érdeklődéseket kormányzó, témákat kellett, módszereket megszabó, valósággal akadémiai pótló fórumot teremtett. Az ország magyar kisebbségi íróit a Reggeli Ujságnak az ő szerkesztése alatt állott vasárnapi mellékletében, továbbá a Magyar Írásban s ennek megszűnése után a Kalangyában gyűjtötte maga köré s ami magyar irodalmi aktívítás nálunk ezekben az években kifejlődött, ahhoz hozzátartozott az ő személyes presztízse, mint a tenyésztethez a napfény és az eső.

Hagyatéka: regények, költemények, szín darabok és esszék, előkelő gondolkodás, kifinomodott érzésvilág és ihletett alkotóerő tiszteletet parancsoló dokumentumai — és a Kalangya, az ország magyar kisebbségének

A bánsági önkormányzatokról szóló törvény mindenek előtt

A kormány nem szándékszik feloszlalni a szkupstinát ha sikerül együttműködni

Az ország közvéleménye — legalább is a lapok jelentéseiből arra lehetett következtetni — azt várta, hogy a kormány a nyári szünet alatt kidolgoztatja a politikai törvényeket, amelyeket ősszel már érvénybe is léptet. A politikai törvényekről azonban eddig még semmi sem szivárgott ki, csak az, hogy a szakminisztériumokban dolgoznak a megszövegezésükön. Ezek a hírek hetente egyszer megjelentek a lapokban, de semmi közelebbit nem lehetett megtudni, csak azt, hogy az új választójog a titkosság elvén alapul. Ezt azonban soha senki nem is vonta kétségbe, mert más, mint titkos választójog ma nem is lehet. A politikai törvényekről tehát senki nem tudott semmi közelebbit.

A kormány — amint arról jól informált heyeen értesültünk —

a politikai törvények előtt a bánsági önkormányzatokról szóló törvényt dolgoztatja ki

és az őszi hónapokban beterjeszti a szkupstina elé letárgyalás és elfogadás céljából. A kormány, a jugoszláv radikális egység programjához híven széleskörű önkormányzatot ad az egyes bánságoknak. Beogradban azt hiszik, hogy ezáltal elejét veszik a propagandának, amely nem áll összhangban az állami egység mai formájáról alkotott felfogással. Az önkormányzati törvény tervezet nagy munka és ezért kidolgozása is hosszabb időt vesz igénybe.

A politikai törvényekre csak később kerül sor

A kormányhoz közelálló politikusok véleménye szerint ez a szkupstina is megszavazza a bánságok önkormányzatáról szóló tör-

vényt, sőt a többi törvényjavaslatot is mind elfogadja, amelyeket a kormány beterjeszt. Sztójadinovics Milán miniszterelnöknek ugyanis az a terve, hogy

mindaddig a mai szkupstinával dolgozik, amíg nem gördit akadályokat munkája elé.

Ha azonban a szkupstina részéről nehézségekkel találkozna, még az sem hozhatná zavarba, mert a költségvetést áprilisiig rendezték, utána pedig még négy hónapig a most érvényben levő költségvetés alapján dolgozhat — az alkotmány felhatalmazása alapján — és így a jövő év júliusáig semmi sem zavarhatja a nyugodt kormányzást.

Abban az esetben, ha a szkupstina simán megszavazza a kormány törvényjavaslatait, és a fontos gazdasági, szociális és egyéb törvények már tető alatt lesznek, akkor kerül majd a sor a politikai törvényekre.

Egy szarajevói lap érdekes cikke a belpolitikai helyzetről

A szarajevói Jugoszlavenszki Liszt című napilap „Fontos órák előtt” címmel a következő érdekes cikket közli: „A politikai helyzetben igen fontos döntések előtt állunk, amelyek kapcsolatban vannak a Jevtics kormány bukása óta bekövetkezett fejlődési folyamattal. Sztójadinovics Milán dr. kormánya eddig teljes mértékben elvégezte a munkát, amelyet a lelkek megbékítésének és a normális körülmények közé való átmenet céljával vállalt magára. A kormány az egész nép bizalmával fogott akkor a munkához, hogy megváltoztassa a politikai törvényeket és így előkészítse a talajt a pártélet felújítására valamint az új választások kiírására. Azonban a pártélet váratlan tempóval indult meg, úgyhogy Sztójadinovics kormánya hamarosan új helyzet előtt találja magát, amely bizonyos változásokat követel. Akárhogyan is alakuljanak azonban a dolgok az biztos, hogy folytatják a megegyezés politikáját és az eddigi utakon haladnak a összes belső politikai kérdések megoldása felé, ami majd az egész nemzet megelégedésére szolgál. Ha a politikai élet legfőbb vezetői együttműködnének ez a folyamat csak meggyorsulna.

Temerinben rövidesen megkezdik a Villa Oranati romjainak kiásását

A Reggeli Ujság több esetben hírt adott arról, hogy Temerin határában Vigh György földbirtokos tanyája mellett megtalálták IV. Béla magyar király hajdani kedvence Villa Oranati néven ismert s történetileg is feljegyzett vadászkastélyának romjait, hol a király minden esztendőben megjelent, hogy az ország kormányzásában kifáradva, pihenjen s szenvedélyes vadász sportjának hódoljon, udvartartásával egyetemben.

A napokban Budapestről puhatolódzó levél érkezett Temerinbe, hogy Vigh György

földbirtokos megengedné-e birtokán a további ásásokat. Vigh György lapunk munkatársának kijelentette, hogy a kérésnek a legszivesebben tesz eleget s az ásások elé semminemű akadályt nem gördit. Így remény van arra, hogy az ásások — melyek régészeti szempontból is igen fontosak — a legrövidebb időn belül megindulnak s igen sok értékes régiség fog még a napvilágra kerülni. Eddig igen sok harci eszközt, zablát, nyergest, vereteket, edényeket, aransarkantyukat stb. találtak, melyeket a szántó eke fordított ki a földből. Vigh György állítása szerint a romok mintegy félméter mélyen vannak csupán a föld színe alatt s igen kevés költséggel végezhető el az ásásokat.

egyedüli reprezentatív folyóirata, amely Ken de Ferenc és Szirmai Károly szerkesztésében az ő szellemének hűséges öröke. Erdeimei azonban nem szoríthatók a műveinek leltári felsorolását magában foglaló jegyzék határvonalai közé, mert működésének javarészt az a szervező, agitáló, termékenyítő hatás tette ki, amellyel a jugoszláviai ma-

gyar kisebbségi irodalom vérkeringését felpezsdítette. Kisebbségi irodalmunkat, ha talán pillanatnyilag stagnál is, azok az indítékok táplálják, amelyeket ő oltott belé és a mai rekviem alkalmából a jugoszláviai magyarság hálásan rója le az emlékezés adóját Szenteleky Kornél géniuszának.

Szombaton, augusztus 24-én lesz a N. A. K. kerti mulatsága a Lövöldében!

A jövőben csak bejelentett pártok működhetnek

A demokrata párt rövidesen beterjeszti programját a belügyminisztériumnak jóváhagyásra

A jugoszláv radikális egységnek a belügyminisztériumban történt bejelentése után időszzerűvé vált a többi politikai párt bejelentésének kérdése is. Eddig még semmi határozatot nem tudni arra vonatkozóan, hogy mely pártok követik a jugoszláv radikális egység példáját és szintén beterjesztik programjukat a belügyminisztériumnak jóváhagyás céljából. A jelek szerint azonban az a párt, amely folytatni akarja szervezkedését kénytelen lesz ezt a lépést megtenni. A kormányhoz közelálló előkelő politikai személyiség ugyanis kijelentette, hogy

a kormány két hónapi időt adott a pártoknak a szervezkedésre, programjuk kidolgozására és annak a belügyminiszterhez való benyújtására.

A radikális egység ezt a két hónapot ki is használta, kidolgozta programját és azt jóváhagyás céljából beterjesztette a belügyminisztériumnak.

Tovább azonban nem hajlandó a kormány várni és a jövőben csak azoknak a pártoknak engedi meg a szervezkedést és agitációt, amelyek programju-

kat beterjesztették a belügyminiszternek einyerték a jóváhagyást.

A jelenleg érvényben levő törvény, amely a gyűlésekről és egyletekről szól, kötelezi erre a pártokat és

a kormány a jövőben semmiféle törvénytelenséget nem hajlandó tűrni.

A jugoszláv radikális egység bejelentése és az erélyes nyilatkozat után világos, hogy a kormány ragaszkodik a ma érvényben levő törvény betartásához és ezért azok a pártok, amelyek a jövőben is működni akarnak, kénytelenek követni a radikális egység lépését Davidovics Ljuba már is megtett mindent, hogy a demokrata pártot bejelentse és a beográdi Pravda értesülései szerint

a legrövidebb időn belül be is terjesztik a belügyminisztériumhoz a demokrata párt programját.

Egyelőre a demokraták még senkivel sem egyesülnek így a földműves párttal sem, mert mindkét párt vezetőségének az a felfogása, hogy az egyesülést a választók tömegének és nem a pártvezetőségnek kell kimondani.

A titokzatos halálhajó

Az új német zsebtorpedók a leghatalmasabb csatahajókkal is felveszik a versenyt

Londonból jelentik: A Daily Herald szenzációs cikket közöl a német tengerészetről. A lap szerint a német tengerészeti hatóságok önkénteseket toboroznak az úgynevezett „öngyilkos tengeri szolgálathoz”.

Egy újrendszerű, kis torpedóhajóról van szó. A hajónak minden részletét a legnagyobb titokban tartják, de azt hiszik, hogy

ez a „zsebtorpedó” rövidesen felveszi a versenyt a dreadnoughtokkal és más óriáshajókkal.

Harc esetén a zsebtorpedók legénységének megmenekülésére csak ötven százalék valószínűség van. Éppen ezért a német tengerészeti hatóságok

a fegénységet önkéntes jelentkezők

ből kívánják összeállítani, akik magukra vállalják ezt a veszedelmes szolgálatot.

Az új csatahajók ezer lóerős motorokkal rendelkeznek és egyszerre több irányban löhetnek ki torpedót. Sebességük negyven esomóig fokozható.

Minden hajó legénysége összesen három négy emberből áll. A hajók megfigyelése különleges szerkezetük és óriási sebességük miatt nagyon nehéz lesz. A lap szerint a német admirálisok remélik, hogy ezekkel a kis hajókkal óriási fölénybe kerül más számbelileg és tűzérségileg tulsulyban levő tengeri hatalmakkal szemben.

Súlyos visszaélések a jasatomicsi elmeógyógyintézetben

Nem teljesített munkadíjakról szóló számlákat találtak a hivatalos vizsgálat során

Petrovgrádról jelentik: Még el sem múltak a petrovgrádi kórházpanama hulláma, a hatóságok még be sem fejezték a vizsgálatot és az ítélet sem hangzott el, máris újabb kórházi visszaéléseknek jüttek a nyomára, ezúttal a jasatomicsi báni elmeógyógyintézetben.

A noviszádi báni hivatalhoz bizalmas értesítés érkezett, amely szerint

a jasatomicsi elmeógyógyintézetben

nagyarányu visszaélések folynak.

A báni hivatal Koljanics Jovan és Rakics Gyorgye vezetőügyészeket bízta meg a vizsgálat lefolytatásával, akik Jasatomicsra érkeztek és megkezdték a kórház ügykezelésének átvizsgálását. A vizsgálat során az ügyészek megállapították, hogy a kórházban nagyarányu visszaélések folynak évek óta, amelyeket a petrovgrádi kórházpanamához hasonlóan fiktív számlákkal lepleztek. Ko-

ljanics és Rakics államügyészek

tömegesen találtak fiktív számlákat és nyugtákat, amelyeket nemlétező személyek irtak alá és soha le nem szállított árukról illetve soha el nem végzett munkáról szólottak.

A fiktív számlákon sűrűn szerepel Braun József jasatomicsi borbély neve, aki a nyugták szerint foteleket és kanapékat javított, húst és más élelmiszereket szállított a kórháznak. Hasonlóképpen sűrűn fordul elő a nyugtákon Lambrecht Kristóf bádigos neve is. Kihallgatták Braunt és Lambrechtet, akik kijelentették, hogy a foglalkozásukba vágó munkákon kívül semmi egyebet sem végeztek a kórház számlájára és élelmiszereket sem szállítottak. Elmondották, hogy

Tapavieski Ljubomir kórházgondnok sűrűn irtott alá velük bianco nyugtákat

vagy ha volt is szöveg a nyugta blankettán, sohasem olvasták el, mert azt hitték, hogy az általuk végzett munka ellenértékéről szól és megbíztak a kórházgondnokban.

Tapavieski Ljubomir kórházgondnok kihallgatása alkalmával beismerte, hogy a számlák egy része fiktív, de kénytelen volt a kórház ügykezelését így intézni, mert egyes kórházi kiadásokra nem volt jóváhagyott költségvetési fedezet és az arra szükséges pénz ilyen módon teremtették elő.

Tagadja, hogy ebből néki hármí szá mélyes haszna lett volna,

együttal azzal vádolta meg dr. Bogics Grga kórházi főorvost, hogy magánutazásait felszámította a kórháznak és teljesen a maga és családja számára sajátította ki a kórház kocsiját, amelyen barátaival tett sétakocsizásokat.

A vizsgálat eddigi adatai alapján a báni hivatal a legszélesebbkörű vizsgálatot indította.

A Száva mint gyógyfolyó

A beográdi Pravda igen érdekes cikket közöl arról, hogy a Száva vize gyógyerejű és hatásosan gyógyítja a reumát. A cikkíró elmondja, hogy Beogradon és környékén ezt a lakosság már hosszszu idő óta nagyon jól tudja és ezért nyáron a Száva hűs hullámaiban nemesak a szörakozni vágyó fiatalok keresnek üdülést, hanem az öregek is, akik reumában szenvednek. Az idős reumatikus betegek főleg a kora reggeli és az alkonyati órákban keresik fel a szávaparti fürdőket. Sokszor órákig is elüldögélnek a vízben, amely meggyőződéjük szerint kitűnően gyógyítja a reumát.

A Száva gyógyerejének titkát még nem sikerült megfejteni.

Egyesek szerint a folyó csak alsó felében alkalmas a gyógyításra. Kémiai vizsgálattal nem sikerült megállapítani, hogy a folyó gyógyító erejű ásványokat tartalmazna.

A beogradi orvosok nem hisznek a víz gyógyerejében. Az az álláspontjuk, hogy a reumát csak meleg víz gyógyíthatja, ezzel szemben a Száva vize sohasem melegszik fel 25 foknál magasabbra.

Viszont egy híres bécsi orvos elismerőleg nyilatkozott a Száva gyógyerejéről. Hogy a folyó vize valóban gyógyít-e vagy sem, azt még nem sikerült tudományosan is megállapítani, annyi azonban bizonyos, hogy sokan keresnek — és meggyőződésük szerint találhatnak is — benne gyógyulást.

Kétszer gyilkolt, harmadszor maga lett az áldozat

A gyilkossággal végződött szrbobráni szláva rejtélye a bíróság előtt

A noviszádi törvényszéken Petrovics Bozsidar ötös tanácsa szerdán tárgyalta Lázics Milorad szrbobrani zenész gyilkossági bűnügyét. Lázics Milorad 55 éves tamburást az államügyészség azzal vádolta, hogy ez év május 7-re virradó éjszaka

előre megfontolt szándékkal késsel meggyilkolta Piszarevics Szava zenészt.

Az ügyben a vádat Kurbatfinszki Ljubomir államügyész képviselte, míg a védelmet dr. Adamovics Alekszandar látta el.

A vádlott a tárgyaláson beismerte a gyilkosságot, de kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert tettét önvédelemből követte el. Elmondotta, hogy a kérdéses napon este — pravoszláv Szent György napján — Piszarevicsal együtt Radisics Iszidor jómódu szrbobráni gazdálkodónál muzsikáltak, aki szlaváját ünnepelte. Az éjszaka vidáman telt el, a vendégek a legjobb hangulatban mulattak és

a két muzsikus is szorgalmasan üritette a poharakat,

hogy a munka minél könnyebben menjen. Muzsikájukat vidám énekkel kísérték és nem is sejtették, hogy mire megvirrad, egyikük halott lesz.

Hajnal felé, amikor már mindketten jócskán ittasak voltak, a szünetekben különféle dolgokon vitatkozni kezdtek. Piszarevics a vita hevében szidalmazta a csetnikeket és velük együtt Lázicsot is. Emiatt heves verekedés kezdődött közöttük, amelynek következménye volt a gyilkosság is.

Hajnalban, amikor a vendégek szétoszlottak, a két muzsikus is megindult hazafelé. Az úccán folytatták a veszekedést és ekkor Piszarevics hevesen rátámadt Lázicsra és amellett, hogy szidalmazta,

jobbkezevel a hátsó zsebéhez kapott. Ezt a mozdulatot Lázics úgy magyarázta, hogy Piszarevics a zsebéből elő akarja kapni a kését, hogy leszurja és ezért ő vette elő gyorsabban a törjét és többször társa mellébe szurta.

Piszarevics azonnal véresen rogyott össze és rövid idő múlva kiszenvedett.

Az elnöknek arra a kérdésre, hogy miért kapta elő mindjárt a törét kijelentette, hogy azért, mivel Piszarevicsot kegyetlen veszekedő embernek ismerte, aki egy izben már embert is ölt. A háboru előtt késével

meggyilkolta Kaplarszki-Nova szíva ei lakost

és ezért több évet töltött a börtönben. Amikor látta, hogy Piszarevics a hátsó zsebéhez nyul, megrémült, hogy őt is agyon akarja szurni és ezért használta ő előbb a törét.

A bíróság kihallgatott több tanut, akik nagyrészt lényegtelen vallomást tettek. Egyes tanuk kijelentették, hogy Lázics a gyilkosság előtt este a házigazda fiát elküldte a lakására a töréért, amit a fiu el is hozott a számára. Az államügyészség a tanuknak erre a vallomására alapítja az előre megfontolt szándék vádját. A bíróság kihallgatta többek között Radisics Iszidor szrbobrani gazdálkodót, akinek a szlaváján muzsikáltak a kérdéses este a zenészek. Radisics kijelentette, hogy a zenészek ittasak voltak, de semmi különösét nem észlelt rajtuk.

Ivanics Isza szrbobrani nyugdíjas, az ottani esetnik egyesület elnöke tanuvallomásában elmondotta, hogy jólismerte úgy a vádlottat, mint a meggyilkoltat. Piszarevics egész életében összeférhetetlen, verekedő természetű ember volt, aki nem egy, hanem két gyilkosságot is követett el. Kaplarszki-Nova szívaei lakoson kívül 1948-ban

a ferradalom idején meggyilkolta Sijevics Isza szrbobráni fölművest is.

Ezért a tettéért nem felelt a bíróság előtt, mert maga a meggyilkolt családja kérte a hatóságokat, hogy álljanak el a nyomozástól, mivel félték, hogy Piszarevics rajtuk is bosszút áll. Lázics Miloradot a tanu esendes békeszerető embernek ismerte.

A bíróság a tanuk kihallgatása után a tárgyalás folytatását augusztus 27-re halasztotta, amikor kihallgatják a szerdai tárgyaláson meg nem jelent tanukat.

Novivrbász községe kiírta a pályázatokat a hivatalnoki állásokra

A hitközségek és az iskolatermek — A községtanács fontos határozatai

Vrbászról jelentik: A novivrbázi községtanács hétfő délután tartott ülésén több fontos határozatot hozott. A napirend előtt Rumpf Pál községi elnök felolvasta a királyi kabinetiroda köszönőlevelét a vrbázi községi előljárásság hódoló táviratára, melyet a község jubileuma alkalmával adtak fel. Ugyancsak felolvasta a községi elnök Bűrkel József saarvidéki kormánybiztos táviratát, melyben megköszöni a vendéglátást és bejelenti, hogy jövőre ismét ellátogat a Bácskába. A kulai járásbírósg kérését, hogy a község rendezzen be a járásbírósgnak irodahelyiséget elutasították, mivel erre nincs törvényes előírás.

Elhatározta a községtanács, hogy a hivatalnoki állásokra, melyeket a tavasszal nem erősítettek meg, kiírják a pályázatokat.

Igy az aljegyzői, községi orvosi, adóirnokai, adminisztratív irnokai és végrehajtói állásokra hirdet pályázatokat a község. A pénztár-

noki állást egyelőre nem írják ki, mert az erre vonatkozó részt a községi szabályrendeletben megváltoztatják. A pályázatokat szeptember elsején írják ki és kérvényeket október elsejéig fogadnak el. Tudomásul vette a községtanács az evangélikus és református hitközségek felmondását az iskolaépületekre. Az evangélikus hitközség egy tantermet kér vissza. A község tudomásul veszi a felmondásokat és az iskolaépületeket szeptember elsejéig kiüríti.

Heves vita fejlődött ki az iskolaszék kérvénye felett. Az iskolaszék kérte, hogy a község a rendelkezésre álló tizenhét tanterem mellé még egy tantermet rendezzen be, mert nagy a tanulók száma. A községtanács ezt a kérést elutasította és elhatározta, hogy kérni fogja az iskolai hatóságot, hogy Novivrbászban is szüntessék be a hetedik és nyolcadik osztályt, mert azokra — tekintve, hogy Vrbászban négy középiskolája van — nincs szükség. Rumpf Pál elnök az ülést öt órakor zárta le.

HALLÓ.

Berlin. Dr. Frick német birodalmi és orosz belügyminiszter rendeletet adott ki az összes alája rendelt rendőrhatalóságoknak, hogy azokat a szabadkőműves páholyokat, amelyek még nem oszlottak fel önként, a zonnal oszlassák fel. A rendelet azzal indokolja a páholyok feloszlását, hogy vagyonaikat állam és népellenes működésre használták fel. Ezért arra is utasította a rendőrhatalóságokat, hogy a szabadkőműves páholyok vagyonaikat kobozza el.

Varsó. A lengyel állam utépítési bizottság hozzáfogott a nagyszabású utépítési terv kidolgozásához. Először a lengyel-német határtól Posenen és Lodzon át Varsóig vezető autó utat építik ki és ezáltal megvalósul a Berlin-Varsó közötti autótut. Ezenfelül pedig Gdingentől Felsősziléziáig is kiépítenek új autótutat.

Róma. Az ovadai borzalmas gátszakadástól kiadott hivatalos jelentés szerint a halottak száma 111, akik közül Ovadában 97 halt meg. Eddig a romok alól 82 holttestet hozták ki.

Liverpool. Az ir tengeren a nagy közben súlyos hajószerencsétlenség történt. A „Laurentie” személyszállító hajó, amelynek fedélzetén 620 utas volt és az északsarki tengerre indult kirándulásra, összeütközött a Glasgow és Liverpool között közlekedő Napier-Star gőzössel. Az összeütközés oly heves volt, hogy a Laurentie orra behorpadt, a teherhajó oldalán pedig hat méteres nyílás keletkezett. A Laurentie orra beleszaladt a Napier-Starba, szerencsétlenségre éppen azon a részen, ahol a legénység kabinjai voltak. A kabinban alvó hat tengerészt a Laurentie orra agyonnyomta, ötöt pedig súlyosan megsebesített.

Marienburg. Néhány nappal ezelőtt Marienburgba érkezett Maxim Litvinov a szovjet külügyi népbiztos. A kommunista külügyminiszter Michale Lotte név alatt él Marienburgban. A népbiztos kíséretében van Suritz Jakab a szovjet berlini követe és Potemkin párisi szovjet követe, akik a Waldmühle szállóban vettek lakást. A szovjet diplomatákkal egyidejűleg érkezett Marienburgba Beget francia tábornok is.

Moszkva. A szovjet tudományos akadémia egy expedíciója Szibéria északkeleti részén a Kamesatka fészízigeten levő ötezer méter magas Kluesve tűzhányón végzett tudományos vizsgálatokat. A tudósok le akar tak szállani az állítólag már régen kialudt vulkán kráterébe, amelyben azonban mérges kengázok fejlődtek úgy, hogy a nyolc tudós majdnem megfulladt. Röviddel utána a tűzhányó belsejében robbanás is történt, amely kődarabokkal ugyszólván eltemette az expedíció tagjait. A kráter oldala a robbanás után bedőlt, a tudósoknak azonban több órai munka után sikerült kiánni magukat a törmelék közül. Mind a nyolc tudós súlyos gázmérgezést szenvedett és most egyelőre abba kellett hagyniok a kutató munkát.

Barcelona. A legnagyobb városi vízámos renizben két bomba robbant fel. A robbanás következtében az épület nagyobb része összeomlott. A bombarobbanásnak emberélet nem esett áldozatul.

Szofia. Az államrendőrség nagyszabású kémiszervezetet leplezett le Burgasban. A kémiszervezet egy déli állam javára dolgozott. Eddig két törököt és két zsidót tartóztattak le a kémkedéssel kapcsolatosan.

Milano. A belga király és királynő egy udvarhölgy és egy hegryvezető kíséretében nagyobb kirándulást rendez a Dolomitokban. Az elmúlt éjjel a „Selvata” menedékházban haltak.

Páris. A lezajlott breszti zavargások ügyében folyó vizsgálat során megállapították, hogy a tüntetők a „Dunguerg” cirkálót el akarták süllyeszteni. A tengerészeti hatóságok a lesgigorubb intézkedéseket fogantatosították és csak így lehetett megakadályozni a tüntetők tervét.

ÖRÖMHIR AMERIKÁBÓL

A csikágói törvényszék hivatalosan is megerősítette a bánáti Schaefferek öröklési jogát

A már-már legendássá vált Schaeffer-féle örökség boldog bánáti és budapesti várományosai ismét közelebb jutottak egy lépéssel a mesés összegű hagyaték megszerzéséhez. Ugyanis jogi képviselőjüktől értesítést kaptak Amerikából, hogy

az amerikai hatóságok elismerik a jugoszláviai Schaefferek öröklési igényét.

A bánáti Schaeffer-örökösök — szám szerint ötvenkettő — dr. Belanics Márko és Korobov Alekszandar kikindai ügyvédek bizták meg jogi képviselőjükkel. A két ügyvéd megtette a szükséges lépéseket, a-

melynek eredményeképpen most hivatalos értesítést kaptak a csikágói törvényszéktől, hogy az örökség kizárólag az ötvenkét bánáti és a két budapesti Schaeffer-rokont illeti meg. A bánáti Schaefferek összes vonatkozó irataikat elküldték Csikágóba, hogy az örökség kézhezkapása előtt az utolsó akadályt is elgördítsék.

Az örökösök a hagyatéknak csak 30 százalékát kapják meg, mert 60 százalék az államot illeti, 10 százalékot pedig az ügyvédek kapnak. Tekintve, hogy háromszázmillió dináros örökségről van szó, így is felettébb szép összeg jut minden egyes öröklőre...

Gombos György a gyilkosság előtt egyáltalán nem ismerte áldozatát

A gyilkos a vizsgálóbíró előtt is azzal védekezik, hogy Bugris támadta meg az uccán

Sztarcsevics Ante helyettes vizsgálóbíró szerdán kihallgatta a vasárnap éjszaka Szen-rán történt gyilkosság ügyében letartóztatott Gombos Györgyöt. A kihallgatás egészen új megvilágításba helyezi a bűntényt.

A gyilkos parasztleány elmondotta, hogy a tavasszal Csókán együtt dolgozott Pilisi Juliannával, akivel jóbarátságban volt. A leány később elkerült Csókáról és hosszú ideig nem látták egymást, csupán három héttel ezelőtt találkoztak újra Szentán egy házimulatságon. Ekkor a barátság megint felújult köztük és azóta minden este felkereste a leányt. Egyáltalán nem volt tudomása arról, hogy más is foglalkozik Pilisi Juliannával és

Bugris Istvánt nem is ismerte.

Annál nagyobb volt tehát a meglepetése, amikor vasárnap este, midőn a leánytól elvált és a sötét estében a görögkeleti temető előtt

elment, három legény megtámadta. Azt látta, hogy az egyiknél, — mint később kiderült, — Bugris Istvánnál kés volt. Megijedt, hogy hárman támadtak rá, megijedt a késtől és védekezésül előrántotta kését, amivel a sötétben vaktában szurkált támadói felé.

Igy történhetett meg, hogy Bugrist agyonszurta.

Áldozatára egyáltalán nem haragudott, hiszen nem ismerte és így nem is akarhatta bántani, még kevésbé megölni. Csupán a saját életét védelmezte a tulerővel szemben.

Gombos Györgynek ez a vallomása annyiban tér el az első vallomásától, amit a csendőrök előtt tett, hogy áldozatát nem annak a késével, hanem a sajátjával ölte meg.

A vizsgálóbíró elrendelte a gyanúsított ellen a vizsgálati fogságot. A bírói tanács a rendelkezést jóváhagyta.

—o—

A halálos örökség

Meggyilkoltak egy feketiesi földbirtokost

Megdöböntő gyilkosság játszódott le szerdán reggel Feketiesen. Popovics Gyura gazdálkodó meggyilkolta Novakovics Sztojan tekintélyes feketiesi földbirtokost.

Popovics és Novakovics már hosszabb idő óta ellenségeskedésben álltak egymással szemben egy örökösödési per miatt. Szerda reggel Popovics háza előtt találkoztak egy-

mással és ekkor ismét szobakerült a vitás ügy. A vita hamarosan verekedéssé fajult, eközben Popovics előkapta kését és ellenfele szívébe döfte, úgy hogy Novakovics holtan rogyott össze.

A gyilkost letartóztatták és beszállították Szuboticára. A helyszínre a szuboticei törvényszékről vizsgálóbizottság szállott ki.

Sztefanovics vadházastársát is kihallgatta a rendőrség. Elmondotta, hogy igen szűkösen éltek, a merénylet napján mindössze 21 és fél dinár volt a háznál.

Sztefanovics megbánta tettét. Mikor megemlítették előtte, hogy felesége sérülései életveszélyesek, hangosan felzokogott. Sztefanovicsot tegnap délután beszállították a noviszádi ügyészség fogházába.

A súlyosan sebesült elvált asszony állapota a kórházban javult, úgy hogy remény van arra, hogy sikerül megmenteni az életnek.

— Öngyilkosságok. Schmidtné szül Werner Katalin 79 éves vrbászi asszony agykora és betegsége feletti elkeseredésében felakasztotta magát — A baranyai Gáics községben Engelmann Adám 36 éves földműves ittas állapotban felakasztotta magát.

Zokog a becseji feleségszurkáló

A sztaribecseji rendőrségen tegnap délután kihallgatták Sztefanovics Milost, aki — mint megirtuk — disznóölökéssel súlyosan megsebesítette elvált feleségét. A merénylő annyira ittas volt, hogy kedden nem lehetett kihallgatni. Sztefanovics elmondotta, hogy kisleányai nagyapjuknál voltak ugyan, de eltartásuk költségeit Sztefanovics fedezte. Napszámos keresete igen csekély volt, s mivel úgy hallotta, hogy elvált felesége jól keres Noviszádon, szerette volna, ha az asszony vállalja a gyerekek eltartásának költségeit. A merénylő kitarotán hangoztatta, hogy nem készült előre a szurkálásra, a disznóölökést állandóan magánál hordotta, mert munka közben dolgozott vele.

3- dinár 1 tubus

Soadont-fogkrém

a SOA-drogériában

Agyonverte a vélt baromfiolvajt

Egyévi fogházra ítétek egy zsabalji földművest

Ez év április 8-ra virradó éjszaka titokzatos gyilkosság történt Zsabaljon. Német Pál 28 éves napszámos házának udvarán bottal agyonverte Koledin Ráda napszámot aki — Német állítása szerint — lopni ment az udvarba.

Ezt a gyilkosságot szerdán tárgyalta a noviszádi törvényszéken Petrovics Bozsidar ötös büntetőtanácsa. Német Pál az elnök kérdéseire kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert

tettét önvédelemből követte el.

Elmondotta, hogy a gyilkosság előtt tíz nappal ismeretlen tettes ellopta több baromfiát és ezért elhatározta, hogy a tolvajt meglesi. Mivel a környéken abban az időben több hasonló lopást követtek el, feltételezte, hogy a tolvaj még egyszer ellátogat hozzá és ezért éjszakánként figyelte az udvarát. A kérdéses éjszakán arra lett figyelmes, hogy egy ismeretlen alak átugrik udvara kerítésén. Azonnal kezébe ragadott egy nagy húságot és megkérdezte, hogy ki az. Mivel felhős, esős idő volt

nem tudta megállapítani, hogy ismerőssel, vagy ismeretlennel van-e dolga.

Az idegen, felelet helyett, szidalmazni kezdte és reá támadt. Ő a földre lökte, de az idegen feltápáskodott és újra rátámadt. Erre már elvesztette önuralmát és a

húsággal több ízben fejbevágta az ismeretlent, úgy hogy eszméletlenül rogyott össze.

Erre értesítette a csendőrséget és az ismeretlent orvossal megvizsgáltatták, de már nem segíthettek rajta és hat óra múlva belehalt sérüléseibe.

A bíróság tanuként kihallgatta a gyilkos feleségét, az áldozat feleségét, valamint Zsakula Iszó csendőralörmmestert, akik lényegtelen vallomást tettek. Vallomásukból kiderült, hogy Koledin a kritikus éjszaka részeg volt és valószínűleg cél nélkül kóborolt a kertek alatt.

A bíróság a perbeszéd elhangzása után a tárgyalást berekesztette és az ítéletet délután hirdette ki. A bíróság Németet

bűnösnek mondotta ki haláltokozó súlyos testi sértés büntetésében és egyévi szigorított fogházra ítélt.

A büntetésbe beszámították a vizsgálati fogságot is. A vádlott az ítéletben megnyugodott, míg az ügyész három napi gondolkodási időt kért.

— Meghalt Schuschnigg kancellár édesanyja. Bécsből jelentik: Schuschnigg kancellár édesanyja, Schuschnigg Antal vezérőrnagy özvegye kedden este 64 éves korában elhunyt. A kancellár kérsére édesanyja temetésén csak a család és a hozzátartozók vesznek részt.

—o—

HIREK

Reggeli Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Noviszd, Kralya Petra 30. I. emelet
Telefon 21-37, éjjel 20-58.

Postacsekkszáma; Zagreb, 46.692

Előfizetés ára 1 hónapra 13.- dinár,
3 hónapra 50.- dinár

Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

Lesz-e háboru,

nem lesz-e háboru, e kérdés nem is izgatja nagyon az embereket. Sőt. Inkább azt szeretnék, hogy legyen. Petrovgrádról jelentkeznek önkéntesek az abesszin császárnál, az olaszok idegen légiót szerveznek. Az abesszin császár egész biztonosan a föld minden tájkáról kapott felajánkozást: életünket és vérünket. Oh nem az igazságérzet iratja ezeket a felajánkozásokat, nem a felháborodott polgár jelentkezik kivont karddal, hogy az üldözött oldalára álljon. Az idealizmusnak kevés köze van ezekhez a jelentkezésekhez.

A kenyértelenség hajítja az embereket. A kenyértelenség, mely az egész világnak üzent hadat. A kenyértelenség háboruja mégiscsak nem is romantikus. Mindennapi reménykedés, mindennapi futkosás öreg, kopott rossz ruhában. Egy-egy sikerült megvágása egy régi ismerősnek. Kevés öröm, sok keserűség és a gondtól, tehetetlenségtől ösztönözött ajkak. Könyadt lefekvések és örömtelen ébredések. A háboru fegyverszünetet és békét jelentene a részükre a kenyértelenség elleni harcban. Csak hívna meg őket az abesszin császár karriercsinálásra vagy ágyútelékeknek. A háboru utáni éveknek kedvenc jelszava volt: ezzel a generációval nem lehet többet háborút kezdeni. És íme, önként jelentkeznek a háborút megjárta generáció, mert nincs mit vesztenie, legfeljebb a pusztát életet, azt az életet, melyről már ezerszer feltette magában a kérdést: Hát élet ez? RIL.

***

Felhős, esős idő

Európa: Az adriai tenger felett kialakult ciklon felhős és esős időt okozott az Alpok dékeleti részén, a Pannon-medencében és a Balkán-félszigeten. Európa többi részén magas a légnyomás és derült az idő.

Jugoszlávia: Tulnyomán felhős és esős idő a egész országban. Kiadós esők voltak az ország közepén és a tengerpartokon. A hőmérséklet kissé esökkent.

Júliát augusztus 22-re: Tulnyomán felhős, esőre és viharokra hajlamos idő. Mérsékelt lehűlés.

— Vizállás. A Duna Dunapenteléig apad, lejjebb árad, alacsony vizállás. Noviszdnál tegnap 156 centiméter volt a Duna vizállása. A tegnapi előtti helyzettel szemben 2 centimétert áradt. További lassu áradás várható.

*

— A noviszádi jótékony katolikus nőegylet csütörtökön délután 5 órai kezdettel kávédelutánt rendez a beltéri katolikus kör nagytermében. Az elnökség kéri a tagokat, hogy a kávé delutánon minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— Gyázmise Szenteleky Kornél lelkiüdvéért. Ma délelőtt 9 órakor az ósziváci római kat. plébánia templomban gyázmise lesz a Reggeli Ujság pár év előtt korán elhunyt kiváló munkatársának, Szenteleky Kornélnak lelki üdvéért. A gyázmisén igen sokan jelennek meg Szomborból s a többi környékbeli községből is.

— Lengyelországból kiutasítják az orosz újságírókat. Moszkvából jelentik: A moszkvai lengyel ügyvivő értesítette a külügyi népbiztosságot, hogy a lengyel kormány megvonja a tartózkodási engedélyt a moszkvai izvesztija, valamint az orosz távirati iroda varsói tudósítójától. A lengyel kormány az intézkedése válasza a két lengyel újságíróknak legutóbb Oroszországból történt kiutasítására.

— Sakk-élet a noviszádi Grafikus ott, honban. A noviszádi nyomdászok sakk-osztálya szeptember 15-én megkezdte osztályozó háziVERSENYÉT. A verseny első tizenkét helyezettje fogja képezni az elsőosztályt, míg a többiek utána másodosztályu versenyt játszanak.

— A szuboticaí orvosszindikátus kijelölte delegátusait az adókvető bizottságba. A szuboticaí orvosszindikátus hétfőn este ülést tartott, amelyen kijelölte azokat az orvosokat, akik az orvostársadalom érdekeit képviselik az adókvető bizottságban. A delegátusok dr. Gyurics Miletta városi írszi főorvos és dr. Mucsalov Szima helyettesei pedig dr. Mezei István és dr. Szinger Adolf.

— Keresztes Ifjúsági Egyesület alakult Szvilojevón. A múlt vasárnap Szvilojevón megalakult a Keresztes Ifjak Egyesülete Quotidian Lajos plébános vezetésével, aki már régóta támogatta az ifjúságot munkájában. Az egyesület vezetősége, elnök: Szeverics Imre, alelnök Surján Imre, jegyző Odry Mihály, pénztáros Surján József, könyvtárnokok Deák Mátyás és Francz József, háznagy Góbor István. Az új egyesület a közeljövőben műkedvelő-előadással lép a nyilvánosság elé.

— Megvizsgálják Berberszki Gyurica városelnök működését. Petrovgrádból jelentik: A petrovgrádi városelnökvaltozásnak újabb fejleményei vannak. Tegnap petrovgrádra érkezett Makszimovics báni inspektor hogy felülvizsgálja Berberszki Gyurica volt városelnök ténykedését. A vizsgálatot különböző bizalmas értesítések alapján a báni hivatal rendelte el. A város polgársága reméli, hogy a vizsgálat befejezése után tiszta képet kap a város helyzetéről.

— Másodszor sikerült... Petrovgrádból jelentik: Tegnap délután a melencei elemi iskola padlásán felakasztotta magát és meghalt Joszimov Zsiva iskolaszolga. Joszimov izákos ember volt és emiatt sűrűn veszekedett feleségével és öt gyermekével. Egy hónappal ezelőtt már egy izben felakasztotta magát, de akkor idejében levágták a kötélről. Tegnap délben ismét berugott, majd amikor emiatt ismét lehordták felakasztotta magát.

— Főzés közben meggyulladt a ruhája. Borzalmas szerencsétlenség történt kedden Titelen. Báb Rozália 17 éves leány otthon ebédet főzött és eközben a tűzhelyből kicsapódó lángoktól meggyulladt a ruhája. A szerencsétlen lány lángoló ruhával kifutott az udvarra, ahol segítségért kiáltott. A házbeliek a segítségére siettek és eloltatták az égő ruhát, azonban Báb Rozália ekkorra már súlyos égési sebeket szenvedett. Beszállították a noviszádi kórházba. Állapota életveszélyes.

M. K. Lepadát, Szubotica, jelentése az osztálysorsjegyek augusztus 20-ki húzásáról: Din. 10.000 9816; Din. 8.000 15533, 36548; Din. 6.000 46190, 94725; Din. 5.000 22414, 23150, 28547, 56887; Din. 3.000 14522, 32321, 70696, Din. 2.000 33123, 43306, 84258; Din. 1.000 1365, 4118, 87, 7004, 88, 9803, 10338, 40, 72, 78, 10406, 41, 51, 12874, 13403, 51, 52, 63, 95, 15506, 12, 17623, 91, 93, 21324, 22465, 23152, 26553, 55, 58, 30085, 30770, 87, 33129, 35888, 37708, 38811, 65, 39910, 47, 66, 43301, 45716, 53, 48922, 78, 82, 88, 49388, 50202, 8, 28, 96, 52341, 42, 58647, 61102, 73, 90, 61315, 54, 75, 95, 65532, 40, 68394, 68437, 71569, 83, 73914, 29, 34, 79220, 80213, 91, 84237, 61, 92, 58509, 87094, 87329, 39, 90705, 21, 97651, 72, 98545, 99922, 48.

— Tűzet okozott Szentán a kéményből kipattanó szikra. Szentánról jelentik: Pályák Károly, szentái gazdálkodó nédfedeles háza szardára virradóra kigyulladt. A tüzoltók azonnal kivonultak de a háztetőt és a padlást felhalmozott gabonaműt és lisztet nem tudták megmenteni. A kár mintegy 30.000 dinár, ami csak kis részben térül meg biztosítás révén. A tüzet valószínűleg a kéményből kipattanó szikra okozta.

— Tiltott műtétet végzett egy bajmoki asszony. A bajmoki esendőrség letartóztatta és szardán a szuboticaí törvényszék fogházába szállította Elter Teréz 52 éves bajmoki asszonyt, akit azzal gyanúsítanak, hogy hivatásszerűen foglalkozik tiltott műtéttekkel. Az asszonyt a vizsgálóbíró szardán délután kihallgatta.

*

Jogászok.

— Ne vedd rossz néven Rudolf, de a menyasszonyod szörnyen rut!

— Igaz, igaz — de erre négyszázezer enyhítő körülménye van!

— Székrekedésnél és emésztési zavaroknál igyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes Ferenc-József keserűvizet. Registr. od Minisztarstva soc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 15. 485 od 25. V. 1935. 1599

Még 15 munkás van a berlini alagút romjai alatt

Berlinből jelentik: A Göring — köruton be szakadt alagút romjainak eltakaritási munkálatai egész éjszaka folytak és azokban a tüzoltokon kívül utászok is résztvettek. Valószínű, hogy a szerencsétlenség okát az eltakaritási munkálatok teljes befejezése előtt nem lehet megállapítani. A négy sebesültön kívül, akiket kórházba szállítottak, eddig egyetlen munkást sem sikerült kihuzni a romok alól.

Még 15 munkás van a romok alatt, akiknek megmentésére már nagyon kevés a remény.

Az amerikai követ a szerencsétlenség színhelyének közvetlen közelében levő követségi palotát a hatóságok rendelkezésére bocsátotta az áldozatok elhelyezésére és a sebesültek megmentésére.

TOPOLAI HIREK

Soós Péter Teruska nevű kislánya a napokban beleesett a községháza udvarán álló víztartályba és csak Lőrök János előfogatos lélekjelenlétének köszönhető, hogy a kislányt a mély vízből sikerült kimenteni. — A községi tanács a forgalmi adókvetésüket a tanácssteremben községmlere tette ki. — A rendőrség 15 kereskedő és iparos ellen indított eljárást a vasárnapi munkaszünet megszegése miatt.

*

A jugoszláv állatorvosok országos közgyűlése A jugoszláv állatorvos egyesület ez évi közgyűlése szeptember 14-én, 15-én és 16-án tartja meg Beogradban.

— Szubotica város megkötötte a szerződést a városi mozi új berliójével. Szubotica város vezetősége kedden délelőtt kötötte meg a bérleti szerződést Risztics Bogolyub vasutállomási pénzváltóval, aki egy évre vette bérbe a színházat. A város ezzel egyidejűleg elutasította Lipsitz Alekszandar jelenlegi bérlő 230.000 dináros utóajánlatát.

— A noviszádi Református Olvasókör műkedvelő előadása. A noviszádi Református Olvasókör augusztus 24-én szombaton este saját kerthelyiségében műkedvelő előadást rendez. Színe kerül három vig egyfelvonásos, még pedig: „Pénteken, 13-án”, „Ég a negyedik emelet” és „A bécsi Rot-schild”. Előadás után tánc lesz.

— Szeptember 6-án több kirándulónal indul a Vojvodinából Beogradba. A Putnik menetjegyiroda és fiókjai szeptember 6-án öfelsége II Petár király születésnapján, a jugoszláv—csehszlovák válogatott futball-mérkőzés alkalmából több külön vonatot indít a Vojvodinából Beogradba. A vonatok a következő helyekről indulnak: Ostijek—Vinkovci—Beograd, Subotica—Beograd, Szombor—Beograd, Petrovgrad—Beograd, Noviszád—Beograd és vissza. A menetdíj ára igen alacsony lesz ezen a vonatokon. Akik más helyről akarnak elutazni, féláru jeggyel utaznak addig az állomásig, ahol a különvonat megáll és ugyanez a féláru jeggyel utazhatnak vissza, illetve a megváltott egész jeggyel ingyen utaznak vissza arról az állomásról, ahol a kirándulónalról leszállnak. kiindulási állomásukig. Ezekre a vonatokra a Putnik menetjegyiroda és Fruska Gora kirendeltségeinél továbbá az egyes sportegyleteknél lehet jegyet váltani.

— Neviszádi rendőri krónika. Maresetics Milan, a noviszádi Kontinentál cég alkalmazottja jelentést tett a rendőrségnek, hogy a Tekelijana uccában ellopták a kerékpárját. A vizsgálat megindult. — Csirics Danica noviszádi piaci árusnak a zsebéből szardán elloptak 68 dinárt. — A Duna kedden este kivetette Radojesics Rada 19 éves jaszközi munkás holttestét. Radojesics három nappal ezelőtt fulladt a Dunába Irig közelében.

— Kerékpárt loptak Szubotican. Hétfőn este a Reggeli Ujság szuboticaí szerkesztősége elől ellopták a szerkesztőség 1775 rendszámú kerékpárját. A rendőrség megindította a nyomozást. A szerkesztőség kéri, hogyha valaki tud a lopásról, sziveskedjék azt telefonon (670), vagy személyesen közölni a szerkesztőséggel. A nyomravezető jutalmat kap.

— Minden körülmények között megtartják a NAK szombatesti nyári mulatságát. A NAK mult szombati kerti mulatságát az eső miatt most szombatra, augusztus 24-re halasztották. Most szombaton minden körülmények között megtartják a mulatságot, rossz idő esetén a Lövölde nagytermében adják elő a műsort és ugyanott lesz a tánc is. Az egy heti elhalasztás alkalmat nyújtott a rendezőségnek arra, hogy még jobban felkészüljön a műsorra és azt újabb számokkal is kibővítsék. A kerti mulatság műsora a következő: 1. A polgári magyar daloskör énekszámai: a) Zajc: U boj, b) Lányi: Kertem alatt fülemile, c) Lányi: Falu végén rezgő nyárfa. 2. Amerikai tánctrió, előadják: Háber Kató, Hajdu Vince és Kacaf László. 3. Magyar nóták cigányzene kísérettel. Előadják: Klippel Lili és Kiss Gyula. Kiséri Gatty Matyi a „Fehér Ökör” primása és zenekara. 4. Kuplák és tréfák. Előadja: Hajdu Vince. 5. „Ki fizet ma?” Egyfelvonásos bohózat. Előadják: Pásztor Franciska, Hajdu Vince és Kacaf László. Konferánsz: Diener Gyula. A kerti mulatság belépti díja mindössze tíz dinár és így mindenki olcsón és kitűnően szórakozhat a NAK szombatesti mulatságán.

— Új kántort választott Vrbász katolikus hírközsége. Szombaton ejtették meg a vrbászi katolikus hírközségben a kántorválasztást a hívők nagy érdeklődése mellett. A nemrégiben kiírt pályázatra tizenegy kántor jelentkezett. Szombaton reggel kellett volna próbaéneklésre megjelenniük, de a pályázók közül csak heten jelentek meg, így a többiek nem is vettek részt a választásban. A próbaéneklésen részt vettek: Molnár Elemér Szombor, Wégl János Kucura, Stumpfögger Márton Bácskij, Bresztovác, Károlyi József Sztári Beesej, Dudás Mihály Szrbobrán és Benesik József Topola. A próbaéneklés után a hírközség vezetősége rövid tanácskozás után kihirdette a választás eredményét, mely szerint tizenegy szavazattal kántorrá választották Wégl Jánost. Hat szavazatot kapott Benesik József, három-három szavazatot Dudás Mihály és Stumpfögger Márton.

— Hatalmas tölgyet találtak a Száva medrében. Sziszak közelében Crkveni Bok és Lonya faluk között már régebbi idő óta észrevették, hogy a Száva vize állandóan változtatja irányát és a jobboldali partot mossa. Szakértők megállapították, hogy valószínűleg a folyó medrében van valami, ami a víz irányát megváltoztatja. A mostani alacsony vízállás lehetővé tette, hogy a folyó medrének ezt a részét alaposan megvizsgálják és ez alkalommal megtalálták azt is, ami miatt a Száva vize megváltoztatja folyását. A mederből egy hatalmas 36 méter hosszú és négy méter átmérőjű tölgyfa törzsét vették ki. Szakértők szerint a tölgyfa legalább 500 éve fekszik már a Száva medrében. A tölgyet Beogradba szállítják az erdészeti fakultásra, hogy ott tanulmányozzák.

— Száznegy kilós harsca. A goubáci halászok az elmúlt éjjel jó zsákmányra tettek szert, amennyiben egy 104 kilós harscát fogtak a Dunából.

— Elmeügyintézetbe szállítanak egy noviszádi kereskedőt. Vasziljevics Dragomir noviszádi kereskedő — mint emlékeztetés — mult év szeptember 18-ra virradó éjszaka összeesett a feleségével és a szerencsétlen asszonyt olyan súlyosan megverte, hogy csak hosszas orvosi kezeléssel tudták megmenteni az életnek. Ebben az ügyben a noviszádi törvényszék már tartott főtárgyalást és akkor a szakértők megállapították, hogy a kereskedő elmezavarában követte el tettét. A törvényszék akkor nem hozott döntést a kereskedő további sorsáról. A bíróság kedden tárgyalta az ügyet ismét és úgy határozott, hogy Vasziljevics elmeügyintézetbe utalja, mert közveszélyes elmebeteg.

— Pénz, jeggyűrű, fülbevaló. Paunovic Ranics palánkai asztalos a mult év november 11-én Noviszádon betört Popov Bozsidar noviszádi asztalos műhelyébe és a pénztárból elvitt 110 dinár készpénzt, egy arany jeggyűrűt, valamint egy fülbevalót. A noviszádi törvényszék kedden tárgyalta az ügyet és a betörőt beismerő vallomása után másfélévi fogházra ítélte.

— Fürdőruhák, fürdőkabátok, fürdőcipők nagy választékban: Fischer J. és Fia cégnél, Noviszádon.

Székrekedésnél és emésztési zavaroknál

igyunk reggel éhgyomorra egy pohár

természetes **Ferenc - József** keserűvizet

Registr. od Ministarstva soc. pol. i Nar. zdr. S. broj 15.485 od 25. V. 1935

VRBASZI HIREK

Az utóbbi időkben a vrbászi földeken és szőlőkben nagyon sok kukoricát és gyümölcsöt lopnak. A szőlőtulajdonosok éjjeli őrköt alkalmaztak, a mezőkön pedig a rendőrség indít őrjáratokat. — Novivrbász község a tavasszal megvette az Annabring féle gyárépületet, amelyet most iskolacélokra átépítenek. Az átépítési költségek harmincezer dinárt tesznek ki. Az épületben hét nagy tanterem és egy tanítói lakás nyer elhelyezést. Az új iskolát szeptember elején adják át rendeltetésének. — A telecskai szőlőkben az idén katasztrófálisan rossz a termés, hetvenöt százalékkal kevesebb mint más években. A minőség is igen gyenge. — A mladenováci tenyészállatkiállításra a Középbácskából igen sok gazda vesz részt. Vrbászról nyolc, Dolnopoljéről kilenc gazda állít ki tenyészállatokat. Novivrbász község a kiállításon három tenyészbikát akar vásárolni. — Vasárnap Vrbászon vendégszerpel a crvenkai iparosdalárda műkedvelő gárdája. Az ismert műkedvelők a „Koldushercegnő” című daljátékot mutatják be.

*

— Nyári mulatság az Adamovics telepen. A „Lutkica” jótékony egylet augusztus 24-én a noviszádi Kraxner vendéglőben jótékonycélu nyári mulatságot rendez a következő műsorról: 1. Miss Lutkica választás díjjal. Díj 3 és fél méter selyem, a Jakovljevic és Keszler cég ajándéka. 2. Népdalok. Előadja Cséki Sándor elsőrendű zenekísérettel. 3. Tánc. A mulatság este fél kilenc órakor kezdődik. Belépődíj nincs, szeg. fűvásárlás 3 dinár árban kötelező.

— Végleges otthonhoz jutott a kulai tüzoltótestület. Kuláról jelentik: Sok huzavona után végre állandó otthonhoz jutott a kulai önkéntes tüzoltótestület, amennyiben a község a tüzoltótestület rendelkezésére bocsátotta a régi járásbirósági épület helyiségeit, melyekben úgy az iroda, mint a szertár elhelyezést nyer. A község határozata nagy örömet keltett a tüzoltók körében.

— Hat méter szövetet loptak — 17 hónapot kaptak. A noviszádi törvényszéken kedden tárgyalták Azasevac Dusan bácsi kereskedősegéd és Gomola Franjo bácskapalánkai asztalossegéd lopási bűnügyét. Az volt ellenük a vád, hogy ez év január 15-én Prell Martin és Schumacher Mihály palánkai kereskedőktől 3—3 méter szövetet loptak. A bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása után a két tolvajt bűnösnek mondta ki és Azasevac Dusan hat hónapos fogházra, Gomola Franjót pedig 1 évi és 1 havi börtönrre ítélte. Gomola felebbezett, társa megnyugodott az ítéletben.

— Öngyilkos lett egy szontai rendőr. Vlaskalin Pero szontai rendőr, a szontai átlomáson revolverével mellbelőtte magát. Az életveszélyesen megsebesült rendőrt azonnal beszállították a szombori báni kórházba, de még mielőtt Szomborba értek volna vele, utközben meghalt. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy öngyilkosság vagy véletlen baleset történt-e.

— A vizesárokba fullt egy kislány. Werner Ferenc Filipovoi gazda három éves Ferenc nevű kislány az uccán játszott és közben beesett a vízzel telt árokba. Szülei csak akkor vették észre, amikor már halott volt.

*

Semmi.

— Most mire gondolsz?
— Semmire.
— A semmire nem lehet gondolni.
— No jó, hát őszinte leszek — a hozományodra gondoltam!

A Kairó melletti repülőkatasztrófa áldozatainak temetése

Rómából jelentik: A Kairó mellett szerencsétlenül járt „S 31” olasz repülőgép hat áldozatát nagy ünnepélyességgel temették el a római Szent Márk bazilikából. A tábori püspök ünnepélyes gyászmisét mondott az olasz király képviselőjének, Mussolininak, a főbb állami méltóságoknak és a diplomáciai testület tagjainak jelenlétében. Gyászmise után a koporsókat nemzeti zászlóval borították le s a pályaudvarra vitték, ahonnan a holttesteket szülővárosukba szállították. Az útvonalon mindenütt kitűzték a gyászlobogókat és óriási közönség állott sorfalat. A koporsók mögött Mussolini, a kormány tagjai, a gyászoló családok, az állami és a nagy fasiszta szervezetek legfőbb méltóságai haladtak, majd a hadviseltek küldöttségei következtek lobogókkal. A pályaudvaron hatalmas néptömeg karfelemeléssel bucsuzott a halottaktól.

Külföldiek ötven százalékos utazási kedvezményben részesülnek a budapesti őszi vásár alkalmából. Budapestről jelentik: A magyar főváros új vásárra készül. Augusztus 30-án nyílik meg a városligeti iparsarnokban a kisiparosság őszi lakberendezési és háztartási vásárja, melyet már az elmúlt évben számos külföldi vevő keresett fel. Ez évben különös súlyt helyeznek a külföldi közönség érkezésére. Ezért augusztus 24-től kezdve ötven százalékos menetjegykedvezményt adnak az összes magyar vasutakon mindazoknak, akik az őszi lakberendezési vásár igazolványát mutatják fel. A vásárigazolványok árusítását a magyar hivatalos menetjegyiroda, az IBUSZ végzi, amely gondoskodott arról, hogy a közönség az őszi vásár igazolványait a külföldi hivatalos menetjegyirodák és azok megbízottjai útján is beszerezhesse.

— Az angol tejtermelők meg vannak elégedve a kormány intézkedéseivel. Londonból jelentik: A kormány a tejtermelőkkel és a gazdákkal folytatott anket után elhatározta, hogy továbbra is érvényben hagyja a tejipar védelmére és fejlesztésére vonatkozó eddigi törvényt. Megszavaztatták az érdekelteket, hogy meg vannak-e elégedve a reájuk vonatkozó intézkedésekkel. A gazdák 81 százaléka helyesnek mondta a kormány intézkedéseit.

— A postaküldemények szállítási jogának bérbeadása Kulán. A postaküldemények helyi széthordásának jogát szeptember 9-én adják ki Kulán, nyilvános árlejtésen a legjobb ajánlattevőnek.

— Vitéz Gyóka pásztor harcias vállalkozása. A noviszádi törvényszékre szerdán beszállították Vitéz Gyóka 40 éves zsabljai pásztoembert aki augusztus 19-re virradó éjszaka vakmerő rablótámadást követett el a zsabljai határban. Éjjel után egy órakor egy nagy késsel a kezében behatolt Mijatov Katica kunyhójába és az egyik kezével elkapta az álmából felriadt asszonyt a másikkal pedig a kést a torkára tette és megfenyegette, hogy ha egy szót is merészel szólni, akkor megöli. A halálrámúlt asszony moccani sem mert, mire Vitéz Gyóka összeszedte a kunyhóban található háztartási tárgyakat és elmenekült. Az asszony feljelentésére a csendőrség megindította a nyomozást, amely hamarosan eredményre vezetett. Vitéz Gyókat letartóztatták és a zsákmány egy részét meg is találták a közeli kukoricásban.

— Nagy forgalom kis haszon a topolai vásáron. A keddi topolai vásárra hatalmas mennyiség, szarvasmarhát és sertést hajtottak fel, azonban a forgalom igen csekély volt. Csúpan a hizott sertéseket vásárolták, míg a többi állatot tulajdonosaik eladatlanul vitték vissza.

KÖZGAZDASÁG

Naponta két vagon szőlőt szállítanak külföldre a noviszádi piacról

Az állat és baromfi piac igen gyenge

A noviszádi piacon napok óta a szőlő a főcikk. Noviszádról és környékéről igen sok szőlőt hoznak a piacra és mivel Magyarországon még nem ért be a szőlő, az északi piacokon erősen keresik a jugoszláv szőlőt. E tekintetben egyelőre csak a noviszádi piac jöhet számításba és Noviszádról naponta két néha három vagon szőlőt is szállítanak. Az állat és baromfi piac tegnap igen gyenge volt, az árak azonban ennél ellenére is változatlanok.

A zöldség és gyümölcs piacon tegnap a következő árakat jegyezték: burgonya 120—150, zöldborsó 5—6, paradicsom 1.80—2, kék paradicsom 0.50—1, vöröshagyma 1.20

—1.30, fokhagyma 5—6, spenót 0.50—1, kárhoz 1—2, kelkáposzta 1.50—2, fejes káposzta 2—2.50, savanyu káposzta 5—6 dinár kilója, kalarábé csomagja 40—50 para, tök darabja 0.50—1, zöldség csomagja 40—50 para, hónapos retek csomagja 25—40 para, cékla csomagja 40—50 para, uborka darabja 10—15 para, zöld paprika darabja 3—4 para, babura paprika darabja 4—5 para, görög-dinnye darabja 1—3 dinár, sárgadinnye darabja 0.50—2 dinár.

Szilva kg 1.50—2, ringló 1—2, őszi barack 6—10, alma 1—2, körte 1—5, csaszla szőlő 2.75—3, vegyes szőlő 1.50—2 dinár kilója.

Szaján visszaköveteli kétszáz hold földjét

A szajáni Gazdakör kérvényt nyújtott be a földművelési miniszterhez

Petrovgrádról jelentik: Érdekes beadvánnyal fordult Sztankovics Szvetozár földművelésügyi miniszterhez Herresbacher Dénes szajáni esperesplébános pápai kamarás, a szajáni Gazdakör elnöke. A beadványban a plébános kéri, hogy adják vissza a községnek a 200 hold községi földet, amelyet legutóbb agrárreform alá vettek és kiosztották boszniai telepések között. Az ügy előzményei a következők:

Néhány hónappal ezelőtt az agrárreform bizottság kiszállott Szaján községbe,

lefoglalta a község kétszáz hold földjét és kiosztotta a telepések között.

Az eset súlyosan érinti a községet és annak szegény magyar lakosságát, mert a község

évről évre bérbeadta a földeket a zsellérmagyaroknak és így meglehetősen jövedelemre tett szert, a lakosság pedig olcsó bérleti földekhez jutott.

Miután a község lakossága sérelmesnek és jogtalannak találta az agrárbizottság határozatát, kérte a jegyzőt, hogy a törvényesen előírt határidőn belül felebbezzet a bizottság határozatát. Szimics Vászó volt jegyző azonban, addig ígérgette, huzta halasztotta a felebbezés beadását, míg a felebbezési határidő le nem járt és az új jegyző már be sem adhatta a felebbezést. A község magyar lakosságának a kérelmére most Herresbacher Dénes plébános, a Gazdakör elnöke fordult a lakosság sérelmével Sztankovics Szvetozár földművelésügyi miniszterhez, akitől jogorvoslást várnak.

Egységes munkáslista a munkásbiztosító választásokon

Zágrebi munkások mozgalma a munkásbiztosítás kiterjesztésére

A tervbevett munkásbiztosítói választásokkal kapcsolatban Zágrebben a munkások között mozgalom indult meg, hogy a választásokon a munkások egységes listával induljanak. Ennek a mozgalomnak a kezdeményező bizottsága erre vonatkozólag felhívást intézett a munkáspárti tagokhoz, amelyben

egységes fellépésre szólítja fel a tagokat

és előadja a munkások kívánságait. A felhívásban rámutatnak arra, hogy a munkás-ság tizenhárom év óta hiába harcolt a munkáspárti választásokért és a munkások széthúzása lehetővé tette azt, hogy kinevezett tisztviselők, sőt kormánybiztosok vezessék a munkásbiztosítót és így

a munkaadóknak lehetővé tették, hogy befolyást nyerjenek a legfontosabb munkásjóléti intézmények irányításába.

A felhívás felszólítja a munkásokat, hogy vallásra, nemzetiségre és politikai-szakszervezeti nézetre való tekintet nélkül egységesen lépjenek fel a választásokon, amelyek legfontosabb érdekeik forognak kockán. A munkásság követeléseit a következőkben foglalták össze:

1. A munkásbiztosítók intézményét a szabad, titkos választás után maguknak a biztosítottaknak a kezébe adják át.

2. A biztosítást terjesszék ki valamennyi munkásra, tekintet nélkül arra, hogy hol dolgoznak.

Igy a mezőgazdasági munkásokat, a bányászokat és a vasutasokat is vonják be a betegsegélyző hatáskörébe.

3. Vezessék be a munkanélküliség, munkaképtelenség, aggkér és halál esetére való biztosítást is.

4. A munkásbiztosító illetékét a munkaadók fizessék és az állami, báni, valamint községi önkormányzatok rendes évi segélyllyel járuljanak hozzá a munkásbiztosító fenntartásához.

5. Korlátozzák az ügyvezetési, befektetési és tisztviselői kiadásokat és az így felszabadult összegeket fordítsák a gyógyításra és általában a munkások javára.

Ez az öt pont a mozgalom kezdeményezőinek alapkövetelése.

Azok, akik a mozgalom iránt érdeklődnek forduljanak a következő címhez: Liker Franja fémmunkás, Zagreb, Szajmisna ulica 36.

Noviszádon is csökkent a földbérlet. A noviszádi városi gazdasági hivatal most adja ki a városi földeket bérbe. Első nap a felső érdeki földeket adták bérletbe. Ezek a város leggyengébb földjei és ezekért kapta mindig a legkevesebb bért. Az idei árverésnél azonban a tavalyi árakat sem érték el, mert az árverezők — legtöbbször a régi bérlők — a tavalyi bérleti összegnél 25—30 százalékkal kevesebbet ajánlottak. A város így holdanként 100—240 dinár évi bért ért el. A legtöbb parcella félholdas és a bérlők félholdanként 50—70 dinárt fizettek. Ennél nagyobb összeget csak kevés parcelláért fizettek.

Noviszádi terménytőzsde

Uj buza (az első szám az augusztusi, a második a szeptemberi a harmadik az októberi szállításra vonatkozik) 79 kgos 2 százalékos tiszai háj Csurugig 131, 134, 137, tiszai háj Csurug alatti 130, 133, 135, begai háj 129, 132, 135, tiszamelléki csatornán Kuláig 128, 131, 134, dunai, csatornán és Kralya Alekszandra csatornán 128, 131, 134. Uj buza 78 kgos 2% dunai, csatornán és Kralya Alekszandra csatornán 125, 128, 131, Dunán, bácskai, bánáti és baranyai 78 kgos 2% 128, 131, 134, Dunán szerémi 77—78 kgos 2% 121.50, 124.50 és 127.50, Dunán szerbiai 77—78 kgos 2—3% 119.50 és 122.50, 125.50, Száván szerémi, szerbiai és boszniai 77—78 kgos 2—3% 118.50, 121.50, 124.50, felsőbácskai 79 kgos 2% 125, 128, 131, felsőbánáti 79 kgos 2% 125, 128, 131, bácskai 78—79 kgos 2% 123, 126, 129, bánáti 78—79 kgos 2% 122, 125, 128, szerémi és szlavóniai 78 kgos 2% 115, 118, 121.

Rozs, bácskai, uj 108—110. Uj árpa bácskai 64 kgos 115—120, szerémi 64 kgos 115—120, bácskai és szerémi tavaszi 66 kgos 135—140, 68 kgos 140—145.

Uj zab, bácskai, szerémi és szlavóniai 104—106, uszályból 104—106.

Tengeri, bácskai 91—92, Szombor környéki 92—93, bánáti 88—89, bánáti vrsaci paritásában 88—90 szerémi indiai paritásában 91—92, uszályból 92—93.

Buzaliszt, bácskai és bánáti állomásról nullás g és g 190—210, kettes 170—190, ötös 150—170, hatos 130—150, hetes 110—120, nyolcas 97.50—102.50, szerémi és szlavóniai állomásról nullás g és g 190—200, kettes 170—180, ötös 150—160, hatos 130—140, hetes 110—120, nyolcas 97.50—102.50.

Buzakorpa jutazsákokban bácskai, szerémi és szlavóniai 87.50—90, uszályból jutazsákokban 90—92.50.

Irányzat: Változatlan. Forgalom: közepes.

Szombori terménytőzsde

Uj buza: (az egymás után következő szám az augusztusi, szeptemberi és októberi szállítások árát jelzik). Tiszai háj Csurugon alul (79 grammos, 2%-os) augusztusra 131, szeptemberre 134 és októberre 137 Tiszai háj Csurugon felül 130, 133, 136. Begej háj 129, 132, 135, tiszai csatorna 128, 131, 134. Duna csatorna és Kralya Alekszandra csatorna 78 grammos 2%-os 125, 128, 131. Duna Bácska, Bánát, Baranya) 128, 131, 134. Dunai háj 121.50, 124.50, 127.50. Felsőbánáti és felsőbácskai 79 grammos 2%-os 125, 128, 131, bácskai 123, 126, 129, bánáti 78 kilogrammos 122, 125, 128, szerémségi és szlavóniai 115, 118, 121.

Rozs, bácskai vasut 108—110. Zab, bácskai, szerémi és szlavóniai 104—106. Árpa bácskai és szerémi 115—120, tavaszi bácskai 135—140, baranyai 140—145.

Tengeri, bácskai és szerémi prompt 90—92. Bab, szokvány 240—260. Nullás g és g 190—210, kettes 170—190, ötös 150—170, hatos 135—150, hetes 110—120, nyolcas 95—100.

Korpa, prompt 86—88. Irányzat: tengeri esendesebb, buza barátságosabb.

— Árak a budapesti terménytőzsdén és határidőpiacon. Budapestről jelentik: A terménytőzsdén a készáruipiac irányzata lanya. Buzában tartott volt. Tiszavidéki buza legalacsonyabb árfolyama 15.10, legmagasabb 15.75, felsőtiszai 14.60—15.15, más származású 14.55—15.15. A határidőpiacon irányzata barátságos, rozsbau tartott volt. Buza októberre 15.22—24, rozs októberre 13.53—55, tengeri augusztusra 13.68—70, májusra 14.10—15.

KÜLFÖLDI TŐZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama: Budapest 7.80—7.95, Bécs 8.86—8.98, Prága 54.05—54.45, Berlin 5.67—5.71, London 217.— Zürich: Páris 20.275, London 15.25, Newyork 305.62; Brüsszel 51.65, Milánó 25.12, Madrid 42.— Amsterdam 207.20, Berlin 123.25.

SPORT

Vasárnap Szombor válogatott csapata mérkőzik Noviszádon

Összeállították a noviszádi válogatottat — Az alszövetség beszüntette az ifjúsági serlegmérkőzéseket

Vasárnap érdekes sporteseménye lesz Noviszádnak. A régebben megkezdett — de időközben szünetelt — városközi serlegmérkőzések keretében találkozik Noviszádon Szombor és Noviszád válogatott futbalcsapata. A két válogatott első serlegmérkőzésén Szombor győzött 2:1 arányban, s Noviszádnak vasárnap revánsot kell vennie.

Az alszövetség hétfői rendkívüli ülésén összeállították a Szombor ellen kiálló noviszádi válogatottat: Milutinovics, Majtány, Damjanovics (Vojv.), Haasz (NAK), Dzsanic (Vojv.), Muszin (Graficsár), Avramo-

vics (Rádnicski), Szabljar (Vojv.), Schossberger (Makkabi), Zagorac, Németh (Vojv.). Tartalékok: Hoffmann, Müller, Kotrba, Jovanovics.

A noviszádi alszövetség beszüntette az ifjúsági serlegmérkőzéseket, minthogy a szereplő játékosok nem voltak leigazolva. Viszont az alszövetség elhatározta, hogy újból kiírja az ifjúsági bajnokságokat az első és másodosztályú csapatok részére. A győztes csapat „Noviszád 1934-35 évi ifjúsági bajnoka” címet és az alszövetség serlegét nyeri.

Uj bajnoki csoportosítás a petrovgrádi alszövetségben

Petrovgrádból jelentik: Az alszövetség választmányának legutóbbi ülésén új bajnoki beosztást állapítottak meg az 1935-36 évre. Az új beosztás az alszövetségi csapatokat négy fő és két vidéki csoportra osztja. A főcsoportok a következők:

Petrovgrádi csoport: Schwaebische, Zs. S. K., Obilics, Vojvodina, Borac, Radnicski, Soförök és Technikusok.

Kikindai főcsoport: Zs. A. K., Szloga, Koszovo (Kikinda), Delija (Mokrin), Jedinsztvo (Novibecsej) és Vojvodina (Dragutinovo).

Pancevoói főcsoport: Jedinsztvo, Bánát, P. S. K., P. A. Sz. K. (Pancevo), Kovini S. K., Spárta (Debeljacsca), Rapid (Banatszko Krályevicsevo) és Jugoszlávia (Jabuka).

Vrsaci főcsoport: Dusan Szilni, Viktorija, Radnicski (Vrsac) és Gragyanszki (Jasatomics).

Petrovgradi alcsoport: Vojvodina (Perlez), Bánát (Elemir) és Szilavija (Aradac).

Kikindai alcsoport: Olimpia (Nákovó), Heufeldi S. K. és Rapid (Mastort).

Az egyes csoportok kettős pontrendszerű bajnokságot játszanak. Az alcsoportok

bajnokai két mérkőzést játszanak az ugynevezett vidéki bajnokságért. Az alszövetségi döntőbe, amelyet kétfordulós kiesési rendszer szerint játszanak le nyolccsapat kerül és pedig a petrovgrádi, kikindai és pancevoói csoport első két helyezettje, a vrsaci csoport bajnoka és a vidéki bajnok, valamint a petrovgrádi csoport harmadik helyezettje között lejátszandó selejtező mérkőzések győztese.

Az új bajnoki beosztás csak átmeneti jellegű mert a következő évben a noviszádi alszövetséghez hasonlóan két osztályban bonyolítják le a bajnokságot. Az első osztályba a jövő évi döntőben szereplő csapatok kerülnek.

A vasárnapi bajnoki mérkőzések után egyébként ismét a Spárta nyomul előtérbe és megjavította bajnoki esélyeit. A tabella állása a következő:

1. Spárta	6	5	0	1	16:7	10
2. Zs. S. K.	6	4	1	1	13:4	9
3. Jedinsztvo	6	4	1	1	14:8	9
4. Zs. S. K.	6	3	1	2	13:6	7
5. Dusan Szilni	6	2	1	3	10:12	5
6. Schwaebische	10	0	0	10	1:31	0

DEBELYACSA

Spárta—Jedinsztvo (Pancevo) 4:1 (4:0)

A debeljacsai Spárta vasárnap Bánát eddigi vidéki bajnokával játszott bajnoki mérkőzést. A két rivális találkozása az eddigiekénél is sokkal nagyobb érdeklődést váltott ki a sportkedvelő közönség körében, mert nemcsak Pancevóról és Debeljacsáról, hanem a többi községből is nagyszámú drukker jött autón, kerékpáron, de még gyalogosan is.

Nagy volt azonban a meglepetés, mert a Spárta már az első félidőben lehangoltan ellenfelét és így a bajnoki tabella élére került ismét.

Az első félidőben a Spárta nap ellen játszik, de már a 4. percben Jovanovics beadásából Komáromi megszerezte a Spárta vezető gólját. Ezután a Jedinsztvo játékosai nagyobb lendülettel vetik magukat a játékba, sikerül is nekik egy pár jó helyzetet teremteni, de eredménytelenül. Később ismét a Spárta kerül fölénybe. A 21. percben Lucsetinac II. kiszökkik és jól irányított labdáját védhetetlenül a hálóba vágja. Alig tért magához a Jedinsztvo, amikor a 22. percben ismét Lucsetinac II. bombalövése rezgetteti meg a hálóját. Most újra Jedinsztvo ostrom

következik. Már-már úgy látszik, hogy eredményt is érnek el, de csatársoruk sokkal gyengébb a Spártaénál. Csende kapus szíve is a helyén volt, minden lövést gyönyörűen védett. A sikertelen akciók után a Jedinsztvo letört és Komáromi a 44. percben remek kiszökéssel bevágja a negyedik gólt. Az első félidő 4:0.

A második félidő Jedinsztvo támadással kezdődik. A 10. percben két Spárta játékos megsérül s ezután már csak statisztáltak, így sikerül a Jedinsztvonak a 14. percben megszerezni a becsületgólt. A játék ezután már a Jedinsztvo térfelén folyik, de egyiküknek sem hozott eredményt.

A mérkőzést Mirkovics vezette, akit a közönség lelkesen megéljenzett.

Dragutinovo: Merkur (Szenta)—Vojvodina (Dragutinovo) 3:2 (2:1). Barátságos. A szentai csapat kezd és erős támadással már az első percekben veszélyeztetni a Vojvodina kapuját. A 20. percben a vendégesapat Kocsis révén vezetéshez jut. Erre a Vojvodina rákaphat és egyenlít. A 40. percben a vendégesapat balösszekötője révén újabb gólt ér el. A második félidő Vojvodina-támadással kezdődik, aminek a tizehét percben eredménye lett, Waltner II. csavart lövéssel egyenlít. A 15. percben a vendégesapat me-

gint vezetéshez jut, később a játék elcsúszul a bíró erélytelensége miatt, aki a mérkőzést igen gyengén vezette. A vendégesapat szerencsével nyerte a mérkőzést. A bíró a hazai csapat két érvényes gólját nem ismer- te el.

Kula: JSK—Szuboticei Rádnicski 3:2 (2:0). Barátságos. Szépszámu közönség előtt mutatkozott be a szuboticei Rádnicski, melyet szép játékkal győzött le a JSK, bár a szuboticei csapat is igen szép és technikás futballt játszott. A szuboticei csapat kapusa hibájából vesztette el a mérkőzést.

Sziváci Spar.—BAK (Bajnok) 5:0 (3:0). Barátságos. Bíró: Sztefanovics. Szép számu közönség előtt találkozott a két csapat. A gólokat az első félidő 25. percében Plavsics a 30. percben Laucsnoki, a 40. percben Plavsics lőtte, míg a második félidőben a 25. percben Bischof és a 30. percben Bogdanovics. A győztes csapatból Kurtiz, Bischof, Plavsics és Csuresics, a vendégesapatból Ormos, Kiss, Bolics és Mandics voltak jók. A bíró jó volt.

Petrovac: Szlovaeski—Vse komb. 3:2. A Vse több fiatal játékos próbált ki csapatában az öreg nagyagyuk helyett és a fiatalok nagy része bevált. A halisor teljesen új erőből állott és a csatársorban az öregek közül csak Bajac játszott. Hogy ennek a fiatal csapatnak sikerült az otthonában mindig veszélyes Szlovaeskival szemben ily szép eredményt kiesikarni, bizonyítéka annak, hogy a vezetőség helyesen járt el, mikor néhány öreg játékosat kihagyott a csapatból. Vasárnap ez a csapat Vrbászton mutatkozik be, valószínűleg a Temerini SK ellen.

Debrece: Boeska—Angol főiskolai válogatott 3:2 (1:0).

Vác: Váci SE—Lett főiskolai válogatott 4:1 (2:0).

Soroksár: SFC—Galata Serrail 5:2 (3:2)

Egy évi pihenőt kér a Vrbászi SC az alszövetségtől. A VSC érdekes kérvénnyel fordult az alszövetséghez. Tekintve a bajnoki beosztás lehetetlen voltát és elviselhetetlen anyagi terheit, a VSC kéri, hogy az alszövetség engedélyezzen a csapatnak egy évi pihenőt, hogy ne kelljen lépnie az alszövetségből. Vrbászton nagy érdeklődéssel várják az alszövetség döntését és ha az alszövetség elutasítja a kérést, a JNSz-től kéri a pihenőt.

A noviknezseváci Obilics rendszeresíti az esti mérkőzéseket. Vasárnap, augusztus 25-én a kiváló Szentai AK együttesével játszik barátságos mérkőzést esti fél 9 órai kezdettel. Ugyancsak vasárnap játszik le a vasárnapról elmaradt Kikinda—Novi Knezevac válogatott ping-pong versenyt.

A Crvenkai SK Kulán. A CSK vasárnap augusztus 25-én a Középbácskai serlegért játsza a döntőmérkőzést a JSK ellen, mely alkalommal végleges eldöntést nyer, hogy melyik csapatnál marad a serleg.

A Dulcis pihen vasárnap. A vrbászi Dulcis vasárnap az alszövetségi döntőmérkőzés során szabadnapos és mivel a csapat túl van játszva, a szabad terminust pihenőre használja fel. Szeptember elsején a becsői Gragyanszki lesz a cukorgyári csapat ellen. Felé és nyolcadikán startol a Dulcis az őszi bajnokságban.

A magyar Csik Ferenc Európa rekordot javított. Budapesten a Ferencváros nagyszabású uszóversenyt rendezett Szent István napján. Az elért kiváló eredmények közül messze kimagasló Csik Ferencnek, a BEAC kiváló gyorsuszojójának a 100 méteres uszában elért eredménye. Csik a távot 57.8 másodperc alatt uszta, ami magyar és egyben európai rekord. Az eddigi rekordot a német Fischer tartotta 58.2 másodperccel. Csik rekordjának értékét növeli az a körülmény is, hogy a kiváló eredményt ötvenméteres uszodában érte el, míg Fischer 25 méteres uszodában állította fel rekordját. A keddi versenyen Csik a 400 méteren is indult és nyomban utána, alig néhány perces pihenővel szállt vízbe a rekord-uszára. A vizi-póló kup mérkőzések során a MAC 5:3 (4:1) arányban legyőzte az FTC csapatát.

Nagyszabású vízisport-napot rendez a novibecseji Jedinstvo

Novibecsej igyekvő sportegyesülete, a Jedinstvo futballklub, vasárnap augusztus 25-én különleges rendezéssel kedveskedik a község sportszerető közönségének. Nagyszabású vízisport-napot rendez, a petrovgrádi és szentai sportegyesületek közreműködésével.

A részletes műsor a következő: Délelőtt 10 és 12 óra között két vízipóló mérkőzés. A délután 3 órai kezdettel különböző uszószámok tartják. 1. Ötvenméteres gyermekverseny, 2. Ötvenméteres junior sprint, 3. Ötvenméteres szenior sprint, 4. Százméteres szenior sprint, 5. Százméteres hátuszóverseny, 6. 3x50 méteres vegyes staféta, 7. 4x50 méteres sprint staféta, 8. Négy száz méteres szenior sprint, 9. Ötven méteres hölgyuszóverseny.

A versenyszámok ideje alatt cigányzene szórakoztatja a közönséget, este 9 órai kezdettel hangulatos táncmulatságot rendeznek amelyen kiosztják a verseny díjait. Mindezek után természetesen, ha a valóban nagyszabású vízisportnap iránt nemcsak Novibecsejen, de az egész környéken nagy érdeklődés nyilvánul meg.

-o-

A japán uszók világrekord formában. Tokióban tegnap fejezték be a Japán—Amerika közötti válogatott uszóversenyt, amely a japánok 36:27 arányú győzelmével végződött. A 4x200 méteres gyorsuszó stafétában a japán együttes 8 p. 52.2 másodperces idővel világrekordot állított fel. A 100 méteres gyorsuszásban az amerikai Frick 57.2 másodperces eredménnyel lett első.

Kitűnő eredményeket értek el Budapesten az amerikai és japán atléták. Tegnap délután Budapesten nagyszabású nemzetközi atlétikai versenyt rendeztek, amelyen többek között a legjobb amerikai és japán atléták is résztvettek. Az eredmények közül kiemelkedik az amerikai Sefton 430 centiméteres rudugrása. Második a japán Oje lett 410 centiméterrel. A 110 méteres gátfutást az amerikai Morrov nyerte 14.4 másodperces idővel a japán Muramaki és a magyar Jávor előtt. A 300 méteres síkfutásban a magyar Temesváry legyőzte külföldi ellenfeleit.

Ünnepélyesen fogadták Budapesten az Európa-bajnok magyar evezősöket. Kedd este 11 óra után érkeztek meg Budapestre a grünaui Európa-evezős bajnokságon a Nemzetek Díját ezuttal immár negyedszer megnyert magyar evezősök. A Magyar Evezős Szövetség, a Pannónia és a Hungária evezős egyesületek vezetősége és hatalmas tömeg lelkes fogadtatásban részesítette a győztes evezősöket és hatalmas ovációt rendezett tiszteletükre.

— Kiránduló vonat Beograd—Niska banya és Zagreb—Susak között. Az államvasutak vezérigazgatósága vasárnap augusztus 25-én ólesó vonatot indít Beogradból Niska banyára. A jegy ára oda és visszautazással együtt harmadosztályon 52 dinár, másodosztályon 78 dinár. A kirándulónat Beogradból reggel 6 óra 45 perckor indul és Niska banyára délelőtt 11 órakor érkezik meg. Visszafelé Niska banyáról este 7 óra 12 perckor indul és éjjel háromnegyed tizenkettőkor érkezik Beogradba. Jegyeket a beogrادی állomás I számú pénztáránál lehet venni augusztus 23-tól kezdve. Augusztus 25-én ugyancsak Zagreb és Susak között is megy egy kirándulónat. A jegy ára oda és visszautazással, harmadosztályon 46, másodosztályon 69 dinár.

Főhuzás augusztus 8-31-ig

Sorsjegyek a főhuzás egész ideje alatt kaphatók a főelárusítónál:

LUSTIG LAJOS váltóüzletében

Noviszád, Kralja Alekszandra ucca 13.

BÚCSUZIK A SZÜNIDŐ

***

Javitóvizsgák, beiratások a noviszádi polgári iskolában

A noviszádi polgári fiúiskola első osztályában a javító vizsgákat augusztus 30-án délelőtt fél 8 órai kezdettel tartják. A második osztályban augusztus 30-án délután fél 3 órakor kezdődnek a javítóvizsgák, a harmadik osztályban augusztus 31-én délelőtt fél 8 órakor, a negyedik osztályban pedig augusztus 31-én délután fél 3 órakor kezdődnek a javító vizsgák.

A beiratások az első osztályba szeptember 1-én és 2-án lesznek, a második osztályba szeptember 3-án, a harmadik osztályba szeptember 4-én, a negyedik osztályba szeptember 5-én, valamennyi napon délelőtt 7 órától délután 1 óráig. A beiratásnál be kell nyújtani az előzőévi iskolai bizonyítványt, azonkívül a szülők adóbizonylatát. Az elsőosztályba iratkozó növendékek, valamint akik először iratkoznak ebbe az iskolába, a fentiekben kívül a keresztlevelüket is mellékeljék.

A diákokat tartó lakásadók a szükséges orvosi bizonyítványt augusztus 31-ig tartoznak beszerezni.

Javitóvizsgák, beiratások Petrovgradon

A petrovgrádi középiskolákban megtették az előkészületeket a beiratásra és a javítóvizsgára. A reálgimnáziumban a javítóvizsgákra augusztus 23-ig fogadnak el kérvényeket. A javítóvizsgák augusztus 25-én kezdődnek, rendjét később állapítják meg és kifüggesztik az iskola tábláján. A beiratások sorrendje: szeptember elsőjén az első, 2-án a második és 3-án a harmadik, negyedik és ötödik, 4-én pedig a hatodik, hetedik és nyolcadik osztály növendékeit iratják be.

A kereskedelmi akadémiában a javítóvizsgák sorrendje: 26-án az első, 28 és 29-én a második, 30-án a harmadik, 31-én pedig a negyedik osztály növendékei tesznek javító vizsgát. A beiratások szeptember 1, 2 és 3-án lesznek.

A vegyespolgári iskolában a javítóvizsgákat augusztus 29, 30 és 31-én, a beiratásokat pedig szeptember 1, 2 és 3-án tartják meg.

A szentai tanfelügyelőség kimutatása

A szentai tanfelügyelőség most készítette el az 1934-35 iskolai év kimutatását. A kimutatás szerint a városi és tanyai elemi iskolákban összesen 3195 elemista volt, 1691 fiú, 1504 leány. Nemzetiségek szerint a következőképpen oszlanak meg az elemi iskolai tanulók: magyar: 2545, ebből 1360 fiú, 1185 leány, szerb: 458, ebből 235 fiú, 223 leány, zsidó: 176, ebből 86 fiú, 90 leány, német: 16, ebből 10 fiú, 6 leány. A tanulmányi eredmény a következő: kitűnő: fiú 238, lány 250, jeles: fiú 377, leány 387, jó: fiú 733, leány 578, osztályisméltésre bukkott: fiú 343, leány 289. A magyar elemisták közül 119 fiú és 78 leány szerb osztályba járt. Az elemi iskolásokat 28 iskolaépületben 29 férfi és 29 női tanerő tanította.

OMIS - SPLIT MELLETT

Hotel „Bellevue“

egyetlen szálloda közvelenül a tenger mellett, nagy terrasszal. — Szobák folyóvízzel

Penzió 60—80 din., a dépanozásban 50 din.

A Fruska Gora nagy kirándulása Boszniába, Dalmáciába és a plitvicei tavakhoz

A kirándulás utiránya: Beograd—Szarajevó—Dubrovnik—Szplit—Plitvicei tavak—Beograd

A jugoszláviai turista egyesületek ez évi kongresszusukat Dubrovnikban tartják meg szeptember 1-én és 2-án. A noviszádi Fruska Gora turista egyesület ebből az alkalomból nagyszabású kirándulásokat rendez, amelynek során a résztvevők Szarajevóba, Dubrovnikba, a Durmitorra, Cetinjébe és a Lovcenre, továbbá Szplitbe és a plitvicei tavakhoz látogatnak el. A kirándulást három csoportban teszik meg. Az első csoport utja szeptember 1-től 4-ig tart. Az ezen résztvevők III. osztályon csak 155 dinárt, másodosztályon 220 dinárt fizetnek. A második csoport tagjai augusztus 31-től szeptember 8-ig maradnak uton, ezeknek az ut III. osztályon 295, másodosztályon 370 dinárba kerül. A harmadik csoport augusztus 29-től szeptember 5-ig marad uton. Ezek harmadosztályon 295, másodosztályon 370 dinárt fizetnek.

Azok, akik e társas kiránduláson részt akarnak venni és nem tagjai a Fruska Gora turista egyesületnek, beléphetnek az egyesületbe 40 dinár beiratási és tagdíj lefizetése ellenében.

222. Keresztrejtvény

Közl: Blidár Terus, Noviszád.

2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
12			13						14	15
16		17			18			19		
20		21	22	23		24	25			
	26					27		28	29	
30	31				32			33		
	34			35	36		37		38	
39			40					41		42
43						44			45	
	46			47				48	49	
			50			51	52			
53	54	55		56			57	58		
59							60		61	62
	63									

Függőleges: 1. A Fülöp szigetek fővárosa; 2. Idős; 3. Vissza; Nyelvtani fogalom; 4. Egyforma mássalhangzók; 5. Nagyon sok; 6. Mássalhangzó, ahogy kiejtjük; 7. Vissza; Női név; 8. Padló takar; 9. LR.; 10. Ilyen nyakkendő is van; 11. Kakaóban található izgató szerves vegyületek; 12. Vissza; Személyes névmás; 13. Észak-Amerika egyik állama utolsó betűje cserélve; 22. I. A N.; 23. Vím mássalhangzó; 24. Rag; 25. Tudomány id.; 26. Gyilkos; 27. Imakönyvben található; 28. Személyes név; 29. Csecsemő sírása; 30. Ragadozó madár; 31. Csepesszorszám; 41. Tagadószó; 42. Folyó spanyolul; 43. Macska nyávogás; 44. Idegen pénzegység; 51. Orosz folyó; 52. A virágillat i . . . ; 54. C. N. L.; 55. Mesterember; 56. Ivott államnyelven; 57. Női becenév; 58. Tagadószó; 62. Személyes névmás.

Vízszintes: 1. Hátánál örökdió; 12. Menyasszony; 13. Dunabánsági község 5-ik és 6-ik betűje cserélve; 14. Tojás id.; 15. Római császár; 16. Lön mássalhangzó; 17. Kristályos fém; 18. Rag; 19. Orosz kormányzó; 20. O. R. Ö. 26. Katonai kurtjel; 21. Gazda a kukoricát; 22. Fantázia; 23. A. E. 33. Nehéz fém; 24. Vissza; Hív népiesen; 25. A római mitológiában a szelek királya; 26. D. M. A. 39. Közlekedési eszköz; 40. Magyar zeneszerző 1882; 41. Idősebb rövidítve; 42. Forma betűi keverve; 43. Tagadószó; 44. Délserbiai város mássalhangzó; 45. A réz is ez; 46. Omladék; 47. Szülő neve keverve; 48. Kínai név; 49. Állati lakóhely; 50. Római hadvezér, Hannibál legyőzője; 51. Vas-macska id.; 60. Rang; 61. És id.; 62. Egyik iparban segéd lesz idővel.

-o-

6.200 dinárt nyerhet!

Vegye meg az **ALFÖLD** képes hetilapot

Kísérje figyelemmel, és vegye meg az „ALFÖLD”-et a 20-ik számtól kezdve!

A szelmalompályázat! Onnek is szerencsét hoz! Előfizetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Állást keres

Bádigos és vízveték-szerelő házimesteri állást keres. Emília Csakre ulica 21. szám. 2515

Kereslet

Jobb, fiatalabb szolid leány, gyermek mellé azonnal felvétetik. — Wollner, Zseljeznicska 26. 2532

Gyakorlott kiszolgáló-leányt, aki már volt alkalmazásban, felvesz Dornstádtér cukrászda. 2533

Magistra illetve magister kerestetik szerb, magyar és német nyelvtudással, szeptember 15-étől, 2-3 havi kíségetésre. — Maurer Richárd gyógyszerlára, Novi Szivac. 2500

VINCELLÉRT szeptember elsejére keresek. Jelentkezők forduljanak Monašević Dušanhoz, Ribnjaki szőlő 59. sz. 2534

Veszek 25 HP. szivógáz-motort egy pár kövel. — Németh János, Szobobran. 2537

Varrónőket keresek nyak-kendő varráshoz. Bek J., Futoski put 27. 2531

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1'— dinár, NAGY BETŰS 2'— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12'— dinár.

A keretes hirdetések ára hasábmilliméterenként 1. a hirdetés oldalán . . . . . 0'80 dinár 2. a szövegrészben . . . . . 2'50 dinár.

Többszöri hirdetésnél ismétlődést engedményt adunk, az állástkeresők pedig 50% kedvezményben részesülnek. — A hirdetést adó a hirdetőfelet terhel.

A hirdetések ára kisebb megbízásoknál előre fizetendő, vidékről beküldhető postabélyegben is

Hirdetéseket a másnapi lapra este 6 óráig, szombaton délután 4 óráig veszünk fel.

Eladó

Hentesüzletberendezés eladó. Érdeklődni: Dobrotvora Vladimira Matijevića ul. 26, Noviszád. 2511

Borbélyüzlet, forgalmas helyen, jutányosan eladó. Cím a kiadóhivatalban 2535

Eladó egy 3-4 HP Langen és Wolf állómotor. — Gilvázl Károly, Sztárl Bescel. 2473

Kiadó

Külön bejáratu butorozott szoba kiadó. Petra Zrinjskog 27. 2474

BOROSHORDÓK

ujak és használtak, szüretelőkhádk 50-10.000 literig nagy választékban, legolcsóbb árban és legjobb minőségben beszerezhetők:

KRIX LAJOS, Szubotica V., Mažuranićeva 19

Különféle

Diákokat, diáklányokat teljes ellátásra vállal törvényszéki bíró özvegye. Szabóné, Futaki 59. 2462

Beogradban tanuló leánygyermeket vagy fiút elsőrendű teljes ellátásra elfogad vajdasági gyermektelen házaspár. Leveleket: Balkan Express, Beograd, Knez Miletina 31. sz. alá kéretnek. 2525

„EROS”

ügynökség, Szubotica, Postanszka ul. 4. Mindenféle adásvételt olcsón, lakásokat díjtalanul közvetít. 232

Tartós plüss minden nagyságban, valamint endi, aszur, gombáthuzás „Edisonnál”, Kralja Petra 27 1867

Képeit berámazza reklámárban Lerch János, képkerekező, Kr. Alekszandra ucca 7. Ugyanott szentképek kaphatók. 2289

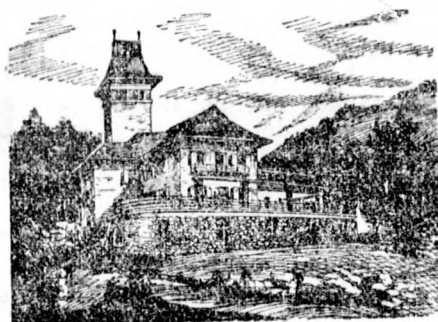
Száraz bükkhulladék és más tüzelő legolcsóbb napl áron beszerezhető: Vujkovic J. és Társa cég-nél, Szubotica, Jukicseva ul. 41. Telefon 6-69. 201

Szubotical kiadóhivatalunk minden nap reggel 1/2 9-2-ig és délután 5-7-ig tart hivatalos órákat

Fajencelap és keramit padlózati lapok fektetésében iartas keramikusok azonnali munkára ke-restetnek. — Jelentkezni: Soman & Bauer Noviszád, Jevrejszka u. 9.

ISMÉT FELSOROLJUK

ajándéksorsolásunk valamennyi tárgyát!

Egy heti teljesen díjtalan tartózkodás (háromszori gazdag étkezéssel) az ábraserinti gyönyörűen berendezett, szép kilátású és egészséges hegyilevegőjű

Turista nagyszállodában a Fruska Góran

Ötször kerülnek hisorsolásra a

SOA noviszádi illalszertárból (Kralja Petra ucca 14. sz.) az alatt részletezett

Dr. Stössel-féle hormon vitamínos kozmetikai készítmények:

- 1 tégely nappali krém - 1 tégely éjjeli krém
- 1 szappan - 1 üveg arcviz - 1 üveg arcolaj
- 1 üveg napolaj - 1 szempillanövesztő festék
- 1 doboz arcpuder - 1 doboz testpuder
- 4 csomag hajsampon - 1 üveg szárvíz
- 1 fogkefe - 3 csomag fogpor

Egyszer 12 PAR legfinomabb tompafényű

női selyemharisnya

Egyszer 12 PAR legfinomabb

lértli flórzokni

PEREPATITS

női- és lértlival raktárából Noviszád, Futoska ucca 27.

Egy kézihojtású ruhamángorló

Koch Arpád

Noviszád, Lyublyanszka ucca 22. alatti épület, butor, portálépítő, jég-szekrény és üzletberendező mester asztalosüzeméből

Egy diszdohoz, egy bonbonier egy figura, egy ridikül

BALOG LINA

mükereskedőtől, Szubotica, Kralja Alekszandra ucca 5

Egy háromszemélyes »Futurit« reggeliző készlet

Egy konyhamérleg 10 kg.-míg

Egy garnitura hávéskanál készlet dobozban

SZENCS VASÁRU

háziartási cikkek, hárdészeti berendezések és vendéglátó gépek kereskedéséből. SZUBOTICA

Ötször egy-egy pár kiválóminőségű varrott-falpu divatcipő

az elsőrendű cipőkben legnagyobb választékkal bíró

Alstina cipőüzletből

Noviszád, Kralja Petra 25 Varrott cipő 125'— dinár.

Egy darab falikép

művészi reprodukció aranyozott biondei rámban, a nyerő választása szerint. — Körülbelül 52 x 130 centimét. nagyságban.

MARTINKO ANDRIJA

Noviszád, Futoska 22. szám alatti füveg, porcellán, háztartási és zománcdényaru üzletéből, dusan felszerelt raktárából és speciális képkerekező műhelyéből

Egy modern, legújabb divatu »KIDD« rövid

női bunda

fekete színben

Farkas Sándor, Noviszád

Kralja Petra 11. szám alatt lévő nagy ezüst- és kékróka, valamint mindenfajta és nagyválasztéku szőrméaru raktárából

egy modern boroshéskészlet, teiszés szerinti színben, választás szerint

Egy modern vizeskészlet, teiszés szerinti színben, választás szerint

Egy díszes tényképheret

BRATYA KUNETZ

markás porcellánok és üvegek speciális üzletéből és képkerekegyár üzeméből, Szubotica, Karagvord tér 4.

Napoleon a hódító, a diktátor és a szerelmes férfi

Irtó: Tatár András

30

Teljes győzelem

Az osztrák utóvéd reménykedve hallja a hirtelen felharsanó trombitaszót. És megy a jelentős Alvintzyhez:

— Davidovits tábornok seregei megérkeztek!

De alig száguld el a futár a hírrel, a meglepett utóvéd megdöbbenve ismeri fel a hajnali szürkületben váratlanul kibukkanó háromszínű francia zászlókat!

Irtózatos zűrzavar támad.

— A franciák hátunkba kerültek! — orditozzák össze-vissza. — Meneküljön mindenki, amerre lát!...

Az utóvéd pánikja magával sodorja a derékhadát is. És most már könnyű dolga van Augereau tábornoknak, aki a kellő pillanatot felismerve, egy utolsó homloktámadással áttör a hídfőn és elsöpri a megzavarodott osztrák sereget, amely a rengeteg halotton kívül körülbelül nyolcezer foglyot és harminc ágyut hagy a csatatéren.

A hatalmas diadal azonban nem zavarja meg Napoleon éles ítélőképességét. Nagyon jól tudja, hogy a munkának csak a felét végezte még el, hiszen még két tekintélyes osztrák sereggel kell számolnia — az egyik az, amely Davidovits vezérletével Tirol felől közeledik az Etsch felé, a másik, amelyik az öreg Wurmser parancsnoksága alatt Mantuában várja fölmentését. És azzal is tisztában van, hogy ennek a két seregnek az egyesülése komoly veszedelmet jelenthet számára.

Mielőtt tehát az osztrákok még magukhoz térhetnének az arcolai megsemmisítő vereség után, gyorsan rendbeszedi seregét és a tiroli szorosok felé fordulva, Davidovits és Wurmser közé ékeli magát.

Megint ütközetek egész sora következik néhány napon belül. A megosztott ellenséggel szemben azonban könnyű dolga van és előbb Davidovitsot szorítja vissza a he-

gyek közé, aztán Alvintzy seregeinek maradványai ellen aratja második nagy diadalt Rivolinál, végül a Mantuából kitörni készülő Wurmsert veri meg és ez utolsó győzelem hatása alatt az öreg Wurmser kénytelen letenni a fegyvert. Mantua megadja magát, egyedül ezen az egy helyen tizenháromezer fogoly és háromszázötven ágyu kerül a győzők kezére.

Az egész vonalon teljes a diadal.

Most már csak arról van szó, hogy a győzelem gyümölcseit learassa. És ezzel nem is késlekedik.

Csapatái száguldó viharként törnek előre minden irányban. Minden nap új és új győzelmet hoz — minden nap teljesebbé duzzasztja azokat az új köztársaságokat, amelyek felállítását Napoleon már Milánóban bejelentette. Február másodikán adja meg magát Mantua — még ugyanazon a napon egy hadtest indul meg Róma ellen. Február harmadikán beveszik Faenzit, Immolát, Forlìt, február hetedikén Derumbanót, nyolcadikán Lorettót, kilencedikén Anconát...

A római Szentszék, amely mindennél jobban remeg az istentagadó forradalmárok csapataitól, sietve békét ajánl. És Napoleon — aki, igen okosan, nem akar ellenséges hódítóként bevonulni az Örök Városba — elfogalja a felkínált békejobbot, amely Avignon, Ferrarát és Romagnát juttatja a felállítandó, Alpokoninenni Köztársaság birtokába,...

Most azután egy pillanatra lélekzetet vehet. És ez az egy pillanat arra való — hogy sietve visszatérjen Milánóba, Josephinehez!

Ugyszólván még az utak porát és a csaták lőporfüstjét sem moshatja le magáról. Csak vágat lóhalálban, városokon, elnéptelenedett csatamezőkön keresztül, Junot-val és Marmont-tal a háta mögött és a gárdától közrefogva. Érkezéséről nem küld hírt — mintha csak komolyan gondolta, amit egyik levelében fenyegetve irt: „Egyszer csak megdöngtetem a hálósobád ajtaját!...”

Késő éjszaka van csakugyan, amikor beér Milánóba. A Scerbelloni-palota előtt az őrség vigyázz-állásba mered a tábornokok fényes csapata előtt. Bonaparte leugrik a lóról, odadobja a kantárt a legközelebb álló szolgának, aztán mindenki mást maga mögött hagyva, egyelőre rohan fel az ismerős lépcsőkön afelé a lakosztály felé, ahol Josephine alussza éjszakai álmát.

Az üres szoba

A sötét, üres folyosók márványkockái kísértetiesen visszahangozzák döngő lépteit. Hirtelen megáll. Elszorult szívvvel, vágyakozástól és szerelemtől remegve mered egy-fehérré fényezett, hatalmas szárnyasajtóra, amely a hálósobához vezet...

Lenyomja a kilincset. Az ajtó zárva van. Egy másodpercig tanácstalanul áll. Ő, aki a legváltóságosabb pillanatokban is szinte ösztönszerűen, villámgyorsan határozza

el magát, most nem tudja, mitévő legyen.

Aztán halkán, óvatosan, gyengéd kézzel megkopogtatja az ajtót.

De senki sem felel.

Valami sötét gondolat cikázik át az agyán. Lehetséges volna, hogy minden aggodalma, féltése alapos lett volna?... Lehetséges, hogy azoknak volna igazuk, akik már hetek óta figyelmeztetgetik és óvják tapintatosan körülírkalmazott célzásokkal?...

A kopogtatás egyre türelmetlenebbé egyre indulatosabbá válik. Végül már csakugyan öklével dörömböl haragosan az ajtón, amely azonban nem nyílik meg...

Egyszerre elborítja agyát a vér. Alacsony, izmos természetével nekifeszül az ajtónak és belöki.

Egy másodpercig hunyorodva áll a félhomályban. Aztán egy ugrással a szoba tulsó végén terem. Megáll, fürkészve mered előre. Az ágy érintetlen, a szoba üres...

— Josephine! — szakad ki belőle a megdöbbenő kiáltás. — Josephine, hol vagy?...

Senki sem felel.

Most azután nekiereszti a hangját, amely megszokta, hogy tulharsogja a golyók süvítését és a gránátok robbanását:

— Hé, ide hozzám!... Valaki, akírkil!... Hé, emberek!...

Lábdobogás a folyosó felől. Néhány álmos lakáj és feliasztott gárdista rohan be lélekszakadva az ajtón és áll meg csodálkozva a félhomályban hadonászó Bonaparte tábornok körül.

— Hol a feleségem? — förmed rájuk türelmetlen izgalommal.

Egy öreg lakáj mély maghajlással feleli:

— Bonaparte asszony már néhány napja Genuába utazott...

Napoleon felemelt karja nekihanyatlík. Az egész ember összecsuklik, mintha halálos ütés érte volna. Hiszen minden gondolata ez a asszony volt, akihez vágyódott, akinél meg akart pihenni a csaták emberföltöti fáradalmi után, akitől szívet, melegséget, szeretetet várt és aki minden másnál a világon fontosabb volt számára... És Josephine nincs itt!...

A dadogó, ijedt válaszokból lassan bontakozik ki a könyörtelen valóság: Josephine napokkal ezelőtt átment Genuába, ahol valami nagyszabású ünnepséget készítettek elő számára, magával vitte társalkodónőt, ölebét és természetesen az elmaradhatatlan Hyppolite Charles vadászhadnagyot is...

Nem, most már nem lehet kételkedni többé!

Bonaparte tábornok egy hosszú percig dermedten, villámsujtottan áll az elárvult hálósoba közepén. Aztán reménytelen, csüggedt mozdulattal int, hogy hagyják magára.

Egyedül akar maradni.

(Folytatása következik)